

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики
Об вересня 2019 року
Веде засідання голова Комітету ГЕТМАНЦЕВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Є? Вітаємо вас.

Маркарова Оксана Сергіївна – міністр фінансів України.

Верланов Сергій Олексійович – голова податкової служби.

Хромаєв Тимур Заурбекович – голова Національної комісії з цінних паперів фондового ринку.

Лібанов Максим Олександрович – член Національної комісії з цінних паперів фондового ринку.

Бевз Олександр Олександрович – директор департаменту ліцензування Національного банку.

Романюк Юрій Петрович – директор департаменту прогнозування доходів бюджету та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України.

Овчаренко Віктор Петрович... Я просив би вставати, бо у нас нові депутати, ще не знайомі з... Овчаренко є? Да? Дякую. Виконуючий обов'язки директора департаменту податкової політики та нагляду за фіскальними органами Мінфіну.

Москаленко Олександр Петрович – директор департаменту митної політики Міністерства фінансів України.

Куд Мар'яна Олегівна – директор департаменту методологічної та нормотворчої роботи Державної фіскальної служби.

Каленіченко Наталія Григорівна – директор департаменту обслуговування платних Державної фіскальної служби України.

Поїзд Василь Петрович – директор департаменту організації протидії митним правопорушенням. Це вже у нас нова Державна митна служба.

Войцещук Андрій Дмитрович – директор департаменту митного контролю та оформлення Державної фіскальної служби України. Також митниця.

Серебрянський Дмитро Миколайович – директор департаменту моніторингу ризикових операцій та доходів Державної податкової служби.

Свіца Роман Вікторович – начальник управління адміністрування єдиного внеску, методології та розгляду звернень платників податків Державної податкової служби України.

І Артемчук Наталія Олексіївна – це Європейська бізнес асоціація.

І інші. Також у нас є представники різних громадських організацій, яких у мене тут в списку немає, але вони всі зареєстровані. Ми всіх вітаємо і вдячні за увагу до роботи нашого комітету. І гадаємо, що вона від вашої участі буде продуктивною.

Перш за все перед тим, як ми... Чи давайте, мабуть, почнемо все ж таки з порядку денного нашого комітету. Всі отримали порядок денний. В кого є зауваження до порядку денного? Будь ласка, Ніна Петрівна

ЮЖАННА Н.П. Шановний пане голову, я прошу все-таки ті законопроекти, з якими ми ще не ознайомилися, перед ними дати нам 10 хвилин, щоб ми прочитали і потім зразу перейшли до їх розгляду. Тому що тільки що принесли ще два і ще донесуть самі головні, які стоять навіть третім, там, питанням, другим. Їх немає в папках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 хвилин дати на ознайомлення.

Я хотів би звернути увагу на те, що, наскільки відомо, вони не принципово відрізняються від того, що було у нас. Але, мені здається, що вимога є слушною.

Тоді в такому випадку я хочу перед тим, як ми затвердимо наш порядок денний, надати слово представникам... представнику Національного банку... Голові Національного банку та міністру фінансів, аби вони поділилися з нами своїм баченням нашої спільної роботи і, власне кажучи, висловилися. Будь ласка, Яків Васильович.

СМОЛІЙ Я.В. Доброго дня, шановні колеги! Я дякую за запрошення взяти участь у засіданні комітету в новому складі. бачити таку активність і зацікавленість у якісних змінах на благо фінансового сектору України. І зрозуміло, що законодавче забезпечення реформ у секторі проходило недосить послідовно. Останнім часом були такі провисання у провадженні необхідних для фінансової системи законодавчих змін, я сподіваюся, ми сподіваємося, що процес перетворень у фінансовій системі України за найкращими світовими стандартами отримає друге дихання, і з оптимізмом дивимося в майбутнє.

Ми вітаємо законодавчі ініціативи, подані Президентом України, які, власне, ввійшли до сьогоднішнього порядку денного засідання. І Національний банк вважає, що їх ухвалення парламентом принесе прозорість, ефективність у роботі всього фінансового сектору і захистить права споживачів фінансових послуг не на папері, а на практиці.

Ми повністю підтримуємо ухвалення законопроектів у новій редакції про СПЛІТ Нацкомфінпослуг, про захист прав споживачів фінансових послуг і Закон про "Фінансову реструктуризацію". Ми впевнені, що ухвалення законопроекту про СПЛІТ допоможе країні отримати фінансову систему, яка відповідає європейським стандартам. Українські споживачі заслуговують на фінансову систему нової якості – прозору, стабільну, з єдиними стандартами роботи. І Національний банк разом з Комісією з цінних паперів і фондового ринку готові бути за це відповідальними. Саме законопроект про СПЛІТ, нарешті, дасть шанс з'явитися такій фінансовій системі в Україні.

Колеги Національного банку, я хочу сказати, що ми щорічно отримуємо понад 13 тисяч скарг від громадян про порушення з боку фінансових установ, в тому числі і банківської системи. Ми поки що не маємо мандату, щоб допомогти громадянам і застосовувати до порушників якісь інструменти впливу. Крім листа у відповідь з поясненням, по суті відписка, і результат такий: людина звернулася, пожалілася, а у відповідь отримала ніщо. Законопроект про захист прав споживачів фінансових послуг надасть нам необхідні інструменти регулювання поведінки учасників фінансових ринків щодо клієнтів. Ми зможемо захистити права громадян, припинити поширення порушень, як нав'язування таких непотрібних послуг, зміни істотних умов договорів без попереджень чи в односторонньому порядку, передавання персональних даних третім особам і таке інше.

Ми також підтримуємо ухвалення законопроекту 1070. Він продовжить дію Закону "Про фінансову реструктуризацію". Закон пропрацював три роки. Частина підприємств і банків змогли скористатися ним. Але ми

бачимо, що від цього є ефект, і пропонуємо продовжити дію цього законопроекту ще на 3 роки для того, щоби максимально можна було скористатися тими можливостями, які передбачені законом.

Ми з оптимізмом чекаємо на ухвалення цих законопроектів. Їх підтримують, перш за все, представники фінансового ринку, міжнародних експертів. І до того ж новий склад Верховної Ради вже продемонстрував спроможність працювати оперативно, ухвалювати якісні рішення. Ми маємо надію, що ці законопроекти будуть ухвалені вже цієї осені.

Ми виступаємо за конструктивний діалог, ми готові до обговорення окремих нюансів названих мною проектів. Наші фахівці юридичного департаменту, профільних департаментів готові прокоментувати позицію Національного банку, долучитися до правок, які будуть поступати або поступили вже від всіх учасників ринку, і готові на конструктивну співпрацю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас буде досить тривалий, і я хочу, щоб він був плідним, період співпраці з Національним банком. Бо в нас на часі досить багато проектів нормативних актів, які ми повинні будемо прийняти у зв'язку з тими законопроектами, які, я маю надію, ми найближчим часом проголосуємо у Верховній Раді. Оксана Сергіївна, будь ласка.

МАРКАРОВА О.С. Шановний пане голову, шановні колеги! По-перше, дуже рада всіх вітати в такому об'єднаному комітеті, тепер всі три регулятори мають нагоду постійно збиратися разом в межах одного комітету.

По-друге, Міністерство фінансів вражене надзвичайно темпом, який взяла ця Верховна Рада, з кількості законодавчих висновків, які ми готуємо на законопроекти щодня, ми бачимо наскільки швидко і активно йде робота.

Сьогодні дуже важливе засідання. І я хочу подякувати і всім авторам, які внесли законопроекти, які активно над ними працювали, особливо підтримуючи всі законопроекти, мабуть, за виключенням одного тільки, 1069-1 альтернативний, а всі решта Міністерство фінансів в тій редакції, яка була доопрацьована там з невеликими правками, які ми ще будемо обговорювати сьогодні. Міністерство фінансів дуже підтримує. Особливо хочу звернути увагу на два законопроекти, які життєво необхідні для того, щоб ми могли провести реформу і створення нової митної служби. Як ви знаєте, ми тільки розпочали реформу ДФС в дві нових служби – Державну податкову службу, голова тут сьогодні з нами. І Державну митну службу, Максим Нефьодов сьогодні у відраджени, але долучиться в роботу комітету на наступних засіданнях.

І сьогодні два законопроекти. Один про спільний режим транзиту, а другий – про авторизовані економічні оператори. Це фактично два закони, які створюють підґрунтя для роботи нової уже митної служби, яку ми запускаємо. З одного боку, налагоджують і дають можливість, да, з певним часом запустити повноцінну систему обміну інформацією для того, щоб ми могли, дійсно, активно співпрацювати з іншими службами і запобігати тим порушенням, які є, і отримувати інформацію. А з іншого боку, про економічні авторизовані оператори дає можливість сумлінному бізнесу, який дотримується законів, робити це в абсолютній регульованій, спокійній такий гарний спосіб, і зменшити в даному випадку непотрібний тиск на "білий" і прозорий бізнес там, де він є.

Тому не буду забирати дуже багато часу, Міністерство фінансів буде працювати дуже активно з цим комітетом. На додаток до бюджетного це, мабуть, один з наших основних комітетів, з яким у нас є співпраця, фактично, по всім політикам, які реалізує Міністерство фінансів. Ми готові до цієї роботи. Ми вітаємо законопроекти, які сьогодні, і очікуємо ще ряд законопроектів, які є вже зареєстровані, які ми опрацьовуємо і сподіваємось на наступних засіданнях оглянути.

Я хочу вибачитись, що змушена буду трошки раніше піти, тому що у нас сьогодні засідання Кабінету Міністрів о 18 годині. Але вся команда залишається тут, і ми готові проходити по всім законопроектам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксана Сергіївна. Це дуже важливо, що ви прийшли познайомитися з депутатами. І я впевнений в тому, що у нас співпраця буде плідною. Ніна Петрівна, потрібно 10 хвилин? Вже можна до порядку денного?

ЮЖАНІНА Н.П. По кожному питанню, яке буде виноситися в ході засідання, тут ще немає двох законопроектів. Після того, як їх принесуть, дайте час ознайомитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Все. Зараз...

ЮЖАНІНА Н.П. Поправки будуть, а ми ще їх не бачили, чи є чи немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо. Ну...

ЮЖАНІНА Н.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Добре. Тоді ми ці питання просто відкладемо до того моменту, коли вони будуть у нас в папочках, да? Домовилися.

Отже, порядок денний, він розданий всім. Я хочу звернути увагу, що у нас от у зв'язку з цим, що є, були зареєстровані альтернативні законопроекти, три альтернативних законопроекти, які зараз розносять, і вони були зареєстровані сьогодні тільки, тому ми і маємо такі от дещо організаційні недоліки. І у зв'язку з цим я прошу до того порядку денного, який є, включити відповідні альтернативні законопроекти, а саме законопроект 1085-1, це до першого пункту, з такою ж назвою. До третього пункту законопроект 1069-2 з такою ж назвою. І до пункту дев'ятого 1053-1 теж з такою ж назвою.

Якщо зауважень до порядку денного нема, то я прошу проголосувати за затвердження порядку денного.

Хто – за, прошу підтримати. Одноголосно. Да, одноголосно, да.

У нас відсутні поки що на засіданні секретар комітету. Тому я, керуючись Законом про комітети Верховної Ради, доручаю Леонову Олексію, народному депутату, рахувати голоси сьогодні.

Далі. Переходимо до першого пункту. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг (реєстраційний номер 1085), внесений народними депутатами Гетманцевим, Фроловим та Юрашем. Ну, і потім ми перейдемо до альтернативного законопроекту, в цьому ж самому, пункті розглянемо їх одночасно.

Насправді, цей законопроект, який вже, як правильно сказав Яків Васильович, очікують вже досить тривалий час люди, він стосується захисту прав споживачів фінансових послуг щодо основних засад, принципів захисту прав. І відповідно є нова стаття, якою пропонується доповнити текст закону. Так само і щодо конкретних нюансів в захисті прав

громадян. Ну, зокрема і деталей, які стосуються викладення текстів договорів між фінансовими установами та споживачами та багатьох інших нюансів.

Щоб не займати багато часу, оскільки питань у нас багато, я передаю слово співдоповідачеві Дубінському Олександрю Анатолійовичу, який очолював робочу групу з підготовки цього та інших законопроектів в сфері фінансових послуг, який розкаже, власне кажучи, про що йдеться, і доповість це питання.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Дякую, пане голово.

Шановні колеги, доброго дня. Вітаю пресу в нашому залі засідань. Ми провели широку робочу групу в середу з цього законопроекту. В ній були представлені і представники регуляторів всіх, і мої колеги, які обговорювали з нами всі зміни, які були запропоновані, громадянське суспільство, а також профільні асоціації, які висловили свої зауваження та пропозиції до тексту законопроекту. І більшу частину з них ми відобразили в доопрацьованому документі.

Хочу звернути увагу, що захист прав споживачів фінансових послуг – це дуже важливе завдання. Тому що ці питання визивають якнайбільше скарг у людей, тому що люди отримують кредити по завищених ставках, не розуміють, що вони роблять з фінансовими продуктами. Не розуміють, які продукти вони отримують в комплексі і скільки буде коштувати їм користування цими послугами. Особливо, якщо ці послуги складаються з комплексу: страхування самого продукту кредитного або лізингового, послуг третіх осіб в якості нотаріусів. І ми з асоціаціями розповідали і чи спілкувалися з приводу внесення чи не внесення в законопроект норми, яка передумовлена директивою ЄС, рекомендаційний характер ця директива носить, у вигляді включити в розрахунок ефективної вартості кредиту послуг третіх осіб, які включені у вартість або надають ці послуги. І ми вирішили комітетом цю норму включити, тобто надати споживачеві додатковий захист, щоб люди могли розуміти, скільки вони сплачують за страхування, скільки вони сплачують за нотаріальні послуги, скільки вони сплачують комісійних платежів при отриманні, погашенні чи обслуговуванні кредиту. Тому що це дуже важливо і це один з головних таких проблемних пунктів завжди в заключенні будь-якого кредитного договору.

Включені положення щодо формули розрахунку реальної процентної ставки та таблиці визначення загальної вартості споживчого кредиту. Тому що вона складна для споживача і людині без математичної освіти складно її навіть прочитати, не те що зрозуміти. До того ж, нагляд над усіма кредитодавцями переходить до Національного банку і Комісії цінних паперів з боку Фондового ринку. Тому ми вирішили залишити цю норму для підзаконних актів регулятора, їх буде легше врегулювати.

Провели техніко-юридичне узгодження тексту, зняли певні суперечності, згідно Закону "Про доступ до публічної інформації". Мені здається, що я можу і далі доповідати по цьому законопроекті, але я хочу запросити вас підтримати його, тому що він важливий з точки зору саме споживача послуг. І навіть якщо профільні асоціації, і навіть якщо деякі експерти висловлюють побоювання, що додаткові механізми розрахунку вартості будуть складними для фінансових установ. Мені здається, ми маємо стати на бік споживача. Тому що будь-яка фінансова установа, як ви знаєте, завжди пропонує або акредитовані страхові компанії, дуже прекрасно розуміється в умовах, які цій компанії надаються, і може легко і швидко порахувати реальну ефективну вартість кредиту, щоб споживачу було зрозуміло, за що він платить в кінці-кінців. Тому прошу підтримати цей законопроект.

. Це альтернативний?

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Це альтернативний, 1085-1 у нас. Так? 1085-1, який був внесений як альтернативний народними депутатами Гетманцевим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Леонов і Володіна.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Володіна. Тому що в мене немає довідки саме по альтернативному законопроекті. Леонов і Володіна, 1085-1. Правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поясню, власне кажучи, якою була методика нашої роботи в робочих групах. Дійсно, ми зустрілися з представниками ринку, обговорили ті питання, які вони задали. Знайшли, що деякі питання можна врахувати, і вони є потрібними. І у зв'язку з цим, виходячи з вимог регламенту, було внесений нашими представниками альтернативний законопроект саме щодо цього конкретного питання.

Будь ласка, якщо є потреба в обговоренні, я пропоную висловитись тим, хто хоче. Будь ласка, Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Дякую, пане голово.

Я також брала участь у обговореннях. Дякую за конструктивну організацію роботи.

Я би хотіла зосередити нашу увагу на тому, що це абсолютно не новий законопроект, і це має також певним чином заспокоїти всіх учасників ринку. Чому? Тому що дискусії щодо захисту справ споживачів у сфері фінансових послуг ведуться уже останні 2-3 роки. І, дійсно, на сьогодні жоден орган державної влади або регулятор не має чітких, визначених функцій щодо захисту прав споживачів. Цей законопроект, на жаль, було провалено технічно, скажімо так, не вистачило кількох голосів у минулій каденції, але фактично він дуже довго вже дискутується, і, я вважаю, що сьогодні ми його просто винні ринку.

Ми зосередили свою увагу на найбільш таких важливих пропозиціях, які звучали від ринку, Олександр їх дуже щільно описав, я їх всі також підтримую. І я вважаю, що буде символічно, якщо ми почнемо роботу цього комітету саме з захисту прав споживачів, де наші думки співпали. Тому я також закликаю підтримати.

І єдине застереження, яке я маю, щодо процедурного питання, я розумію намагання швидше вирішити питання, тим не менше навіть у цьому скликанні Верховної Ради вже зареєстровано ще один законопроект, який також стосується цього предмету – 1108.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але він є альтернативним?

БЕЛЬКОВА О.В. Ні, він не є альтернативним. Але одночасно в рішення по цьому питанню я пропоную тоді зазначити, що ті законопроекти або знімаються, або якимось, щоб ми до них не поверталися і щоб не було боргів у комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Які ще є зауваження чи хтось хоче висловитися?

Якщо ніхто не хоче висловлюватися, то я пропоную, з урахуванням пропозицій народного депутата Ольги Белькової проголосувати за висновок, проєкт якого вам розданий, щодо цього законопроекту, законопроект про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг, підтримавши законопроект 1085-1, таким чином, як це визначено в проекті нашого рішення.

Хто – за? Прошу голосувати.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, там два законопроекти є в папці другий.

Будь ласка, ще раз. Хто – за? Хто – проти? Утримався? Комітет порахував, да? Дякую, рішення прийнято.

Вітаю всіх з першим... з почином. *(Оплески)*

Переходимо до наступного законопроекту. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення проведення процедури фінансової реструктуризації (реєстраційний номер 1070). Автори: група народних депутатів.

Законопроект передбачає внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури реструктуризації. Я також хочу передати слово голові робочої групи, яка опрацювала цей законопроект для доповіді. Будь ласка, Олександр.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Колеги, ще раз доброго дня. Закон про... 1070...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, 1070.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Про фінансову реструктуризацію, вибачаюсь. Це не новий закон, він існував ще з 2016 року і має втратити чинність в жовтні 19-го.

Метою цього закону було спробувати врегулювати високий рівень непрацюючих кредитів. В банках державного сектору він становить майже 72 відсотки, в комерційних банках – 51 відсоток. Процедура була дуже складною. Одним із проблемних пунктів цієї процедури була неможливість проведення спільної реструктуризації, тому що тільки кредитор, який мів більше 50 відсотків кредитного боргу перед установою, мав право провести цю реструктуризацію, і банк мав право на таку реструктуризацію в першу чергу. Зараз ми внесли зміни, які покликані зробити можливим спільне проведення процедури фінансової реструктуризації для кількох боржників, які є пов'язаними особами, але мають різних неспільних кредиторів. Це різні банки, коли в яких різні відсотки кредитної заборгованості, які її контролюють, і вони можуть спільно проводити цю реструктуризацію для одного і навіть групи позичальників, які є пов'язаними особами.

Ми внесли зміни також в результаті роботи робочої групи в Закон України про іпотеку та забезпечення вимог кредиторів, в якій врахували необхідність більш точно визнати момент здійснення позасудового врегулювання звернення стягнення на предмет іпотеки та застосування відповідного позасудового звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження, коли вартість майна виявляється недостатньою для того, щоб провести задоволення вимог кредитора в термін цих вимог продовжується навіть після закінчення умов фінансової реструктуризації відповідно до непогашеної частини.

Врахували також необхідність врегулювати передачу кредитора права власності на майно боржника в рахунок повного або часткового задоволення вимог по кредитуванню. Також врегулювали необхідність змін в статтю 50 "Про банки і банківську діяльність", в яких умови цієї реструктуризації... були враховані умови щодо можливості банків здійснити інвестицію більше 50 відсотків капіталу для того, щоб отримати на баланс об'єкт, який є заставним майном, тому що там були деякі неточності, неврегульованості.

Цей законопроект робоча група пропонує підтримати, тому, якщо немає зауважень, передаю слово пану голові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для обговорення, будь ласка, хто хоче висловитися. Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Да, традиційно. Ну, я підтримую все, сказане Олександром. Дійсно, ми розглянули і звернули увагу і НБУ, і всієї робочої групи на декілька застережень, серед яких були у тому числі, на наш погляд, суттєві спрощення, які можуть поставити під ризик процедуру. Ми дійшли консенсусу, як це описати в самому законопроекті. Разом з тим, один із висновків Головного експертного управління був про те, що народні депутати мають знати, які були результати реструктуризації за результатом перших трьох років. Ми звернулися окремо до НБУ. Я нагадую про це звернення. Я думаю, що буде дуже корисно всьому комітету розуміти, яким чином цей закон працював останні три роки, які кількісні показники. Просто для нашого ознайомлення, тому що навіть Головне експертне управління звертає увагу, що цих матеріалів не було в пояснювальній записці, але для нас це важливо розуміти. При цьому я підтримую законопроект у тій версії, в якій запропоновано у рішенні комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Якщо нема ні в кого більше бажання висловитися, пропоную... Да.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Я можу трохи додати. Просто в нас у поданні є текст змін до законопроекту, який був внесений комітетом у рішенні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Тому, щоб прийняти його в цілому з урахуванням цих змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, просто проект рішення всім розданий, ми голосуємо за той проект рішення, який є у вас у всіх на руках. Дійсно ми пропонуємо підтримати прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету. І ці пропозиції також викладене тут, вони невеликі є.

Тому пропоную перейти до голосування. Хто – за, прошу визначитися. Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято одностайно. Ольга, ви голосували за всі три рішення. Це дуже добре, але в житті треба визначитися. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг. Законопроект, який викликав найбільше в цій робочій групі питань, він є достатньо великий за обсягом, так званий СПЛІТ. До законопроекту подано два альтернативних законопроекти. Перший альтернативний законопроект – це проект Закону про консолідацію повноважень нагляду над небанківськими фінансовими установами (реєстраційний номер 1069-1), народний депутат України Бондарев Костянтин Анатолійович. Бондарев є? Да, дякую.

І другий альтернативний законопроект, який також розроблено депутатами нашого комітету внаслідок роботи над першим варіантом законопроекту. Це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій з державного врегулювання ринків фінансових послуг (1069-2), народні депутати Леонов та...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, 1069-2. Це СПЛІТ, да.

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не, у нас альтернативні, які подали депутати. Тобто ми поправки подаємо альтернативні, які депутати подали. І Володіна. Володіна. Так, передаю слово Олександр Дубінському для доповіді.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Ще раз доброго дня чи, напевно, вже добрий вечір. Вам всім розданий отакий стос паперів з законопроектом альтернативним і його правками, які в нього внесені. Ми, на жаль, не встигли роздрукувати його у вигляді пояснювальної таблиці, тому що він сьогодні зареєстрований на сайті Верховної Ради, і він з'явиться, його всі вихідні дані вказані в цій таблиці, яку ви отримали. Але в цьому документі є всі правки, які внесені в альтернативний законопроект 1069-2. І тому ви можете передивитися ці правки, поки я буду робити доповідь. Тому що це, напевно, самий складний законопроект, який був і є. І самий складний, який ми розглядаємо на першому засіданні комітету. Тому що об нього зламалося дуже багато списів, це законопроект, який врегульовує по суті ліквідацію функцій Національної комісії по регулюванню ринків фінансових послуг, яка виявилася неефективною. Про це дуже багато і говорили, і писали, і експерти, і суспільство громадянське, і асоціації, і мої колеги колишні журналісти. Це питання, до речі, існування так званого СПЛІТу, внесено в структурні маяки і Міжнародного валютного фонду, меморандуму, місія якого прибуває в Україну 10 вересня. Тому вважаємо таким знаковим це рішення, яке демонструє, що нова влада виконує пункти меморандуму і не затягує з їх виконанням, і робить це вчасно.

Було три законопроекти. Як сказав пан Гетманцев 1069, який ми обговорювали в ході робочої групи, яка була, ну, напевно, такою ж великою, як і вся ця зала зараз. Дуже багато було зауважень висловлено асоціаціями. Але ці зауваження ми слухали вже не перший раз, деякі з них ми врахували в цьому законопроекті, деякі відхилили. Тобто те, що відхилено, і те, що враховано в таблиці, ви все можете побачити.

До речі, якщо тут є пан Бондарев, я хотів би запропонувати йому виступити, тому що за регламентом ми маємо надати право висловитися з приводу законопроекту 1069-1, який був внесений паном Костянтином. Тому прошу, згідно регламенту.

БОНДАРЄВ К.А. Дякую.

Шановний голову, шановні колеги! Я запропонував дещо інший підхід. Дійсно, були зобов'язання перед МВФ з приводу регулювання діяльності цього ринку. Але запропонований підхід основним законом, на мій погляд, передає весь фінансовий ринок під нагляд регулятора Національного банку. Національний банк, ми вже бачили, як відрегулював банківський сектор за останні 4 роки, і які наслідки цього регулювання. Також були навіть з боку МВФ вже листи щодо діяльності фінансового моніторингу, який перетворився фактично у слідчий орган. І тому передача всього фінансового ринку, а також небанківських установ під нагляд Національного банку, на мій погляд, є недоцільним. Дійсно, треба створити єдиний орган, який буде займатися наглядом за діяльністю фінансового сектору, зробити його прозорим, і я запропонував в цьому законопроекті свій підхід до цього. Але ж ще раз наполягаю на тому, що треба, дійсно, Нацкомфінпослуг та Комісію з цінних паперів об'єднати і зробити єдиний регулятор, який буде займатися цими ринками. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо перейти до обговорення. Будь ласка, Олександр Дубінський.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Я можу дуже швидко і коротко відповісти пану Бондареву з приводу Національного банку. Всі знають моє критичне ставлення до діяльності НБУ, напевно, я сподіваюсь. Але в цьому випадку ми говоримо про те, що у Національного банку є набагато більше можливостей для регулювання і набагато більше аналітичних можливостей для аналізу ринку.

Тому що зараз після такого, знаєте, жорсткого підходу до регулювання, який був встановлений Національним банком, розвилися фінансові компанії, розвилася кредитування через фінансові компанії, які зараз не мають такого нагляду, який існує за банками. Це створює неконкурентні умови на фінансовому ринку, по-перше, а, по-друге, створює умови для маніпуляцій на цьому ринку. Тому в даному випадку і на даному проміжку часу я вважаю, що саме таке рішення є найбільш слушним.

Продовжуючи обговорення, я можу просто сказати про ключові норми, які ми внесли для того, щоб не обтяжувати вас годинно перерахування всіх тих правок, які були враховані. Ми вдосконалили розмежування видів діяльності на фондовому ринку, тобто відокремили управління активами та управління майном під час фінансування будівництва. Тому що в попередній версії законопроекту це питання було не врегульовано, і це ставило під ризик існування банків, які керували фондами фінансування будівництва, особливо банк "Аркада", який працює під спеціальним, скажімо так, експериментальним рішенням на базі Київміськбуду.

За категоричним наполяганням бізнес-середовища було ухвалено рішення дати можливість призупиняти виконання рішень НКЦПФР та НБУ у частині небанківських фінансових установ, до речі, при накладанні штрафів. Тобто ми даємо місяць на оскарження відповідного рішення в разі судового оскарження виконавча служба зупиняє виконання такого рішення. І це обумовлено тим, що оскарження відбувається постійно, і стягнення проходять тільки після рішення суду. От якщо оскарження не відбувається, стягнення відбувається автоматично.

Виключено абсолютно всі зміни до законів щодо аудиту та бухгалтерського обліку. Це було принципова позиція Мінфіну аудиторів та бухгалтерів, а також ринку, позаяк прийняті в минулому році зміни до відповідних законів запровадили збалансовану та комплексну систему аудиторської діяльності та бухгалтерського обліку, який є предметом вивчення цього комітету нашого. І тому будь-які зміни зараз можуть призвести до розбалансування системи. Якщо система працює, не треба туди втручатися.

Незначним уточненням була технічна заміна Нацкомфінпослуг на Нацбанку в системі аудиторської діяльності в складі органу суспільного нагляду. Після тривалих і непростих дискусій, тут побували всі представники фондів будівництва, банку "Аркада", вкладників, громадських організацій, експертів, ми вирішили залишити можливість для банків займатися управлінням фондами фінансування будівництва та операцій з нерухомістю.

Ми виходили з колегами з приводу базису того, що це питання є комплексним і може бути вирішено лише комплексно. Тому залишаємо можливість банкам управляти ФФБ так званими та ФОН на підставі ліцензій НКЦПФР, як вони це роблять, займаючись торгівлею цінними паперами. Але залишаємо право тим банкам, які зараз управляють фондами фінансування будівництва, продовжити таку діяльність до виконання всіх своїх зобов'язань.

Це питання, ще раз підкреслюю, стосується банку "Аркада", який при голосуванні за минулу версію законопроекту, мав би припинити свою діяльність і припинили би діяльність всі його фонд. Зараз за цією версією все спокійно, все продовжує працювати, будуватися, і вкладники, і інвестори таких фондів фінансування будівництва та операцій з нерухомістю не мають приводу хвилюватися.

Уточнено положення, які мали неоднозначне тлумачення, тобто ознаки ризикової діяльності для небанківських фінансових установ. Ми запропонували визначити в нормативному акті чіткі критерії та підстави застосування санкцій, а також уточнили, що НБУ та НКЦПФР можуть затверджувати додаткові умови до відповідних постанов, якщо це не врегульовано законом. Тобто якщо в законі це врегульовано, ніяких додаткових вимог встановлено бути не може. Тобто ми усунули так званий карт-бланш на запровадження безумовних умов з боку держорганів, це те саме, про що казав пан Бондарєв.

Провели технічно-юридичне вдосконалення тексту, узгодили його з іншими законопроектами, які проходять обговорення і відпрацювання, в тому числі в нашому комітеті. Це законопроекти 1085-1 та 1075, це я кажу зараз про кодекс про банкрутство.

Я вам дякую. Тому що була дуже велика робота проведена за дуже стислий термін з Офісом Президента, в першу чергу, Національним банком, Мінфіном, Нацкомісією по фондовому ринку та цінним паперам, асоціаціям, представниками ринку. І мені здається, ми змогли зробити те, чого не змогли зробити попередники. Хоч це і не дуже приємне порівняння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, поки що не зробили. Давайте не забігати наперед. Хто ще хоче висловитись? Будь ласка, Ярослав. Ярослав Березняк – перший заступник голови.

БЕРЕЗНЯК Я. Доброго дня. Щодо цього законопроекту, то якщо я не помилюся, це цей законопроект ще в минулому скликанні, в 2015 році, був внесений під № 2413а, і багато разів він виносився і на друге читання, і вже був в порядку денному, але з різних причин не був проголосований і винесений. Я хочу подякувати робочій групі, яка засідала насправді в цьому залі. Я був присутній на одній із них, і бачив, які дискусії відбуваються. Я впевнений, що цей законопроект – це точно крок вперед, в принципи, до створення фінансового ринку і контролю за ним. І це насправді є вимога наших міжнародних партнерів.

Тому скажу від себе, що ми будемо цей законопроект підтримувати. І, напевно, я так розумію, що якщо редакція альтернативного законопроекту другий є найбільш сприйнятною для всіх регуляторів і для Офісу Президента, і для експертів, які були долучені, то давайте я пропоную його підтримати за основу і в цілому. Єдине, що я так розумію, через брак часу краще було б підтримати з техніко-юридичним доопрацюванням, щоб у нас була можливість потім не змінювати, а під час доопрацювання висновку комітету внести якісь зміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____. Хочу просто додати. Що там є 90 днів на вступ цього закону в силу і ще додаткові 90 днів додаткового терміну. Тобто ми маємо 6 місяців до перехідного періоду. Я думаю, що якщо виникнуть після прийняття цього законопроекту якісь додаткові важливі суттєві зауваження, ми встигнемо їх врахувати до того часу, як він почне діяти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, хотілось би, щоб ми все ж таки максимально врахували це. І все ж отримали якісний повноцінний текст, з яким люди вже могли працювати, виконуючи норми.

Отже, я хочу... Ніхто не хоче? Будь ласка, Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Шановний пане голово, шановний колего по робочій групі! Тут вже зміну трішки традицію. Не зможу підтримати за основу і в цілому. Поясню свою логіку. Цей законопроект такий великий і такий складний не тому, що там багато сторінок, а тому що йдеться сьогодні про доволі суттєвий перерозподіл функцій і відповідальності.

Олександр правильно пояснив загальну логіку, я для тих, хто не є спеціалістами, колег, поясню важливий момент. Фактично іде мова про те, що одному із регуляторів передаються функції... Нацкомфінпослуг, фактично, ліквідується, він буде існувати, до речі, звертаю вашу увагу, до липня 2020 року, тим часом поступово будуть передані всі функції, частина НБУ, частина – іншому регулятору.

Разом з тим, у іншого регулятора сьогодні є певним чином казуїстика щодо їх статусу. Найбільш потужним, сильним регулятором на сьогодні у цій сфері є НБУ. Саме тому очевидно попереднє скликання вважало, що більшу частину функцій треба передати туди. Коли ми все це аналізували, навіть на цьому засіданні було дуже багато правок, і я вам хочу сказати, ще мої знайомі з цього ринку присилають і нині правки, і говорять, ви забули ту норму, ту норму і так далі.

Я розумію, є запит на швидкі зміни, разом з тим, є деякі законопроекти, які краще винести за основу, дати всім нам прочитати текст, узгодити всі нюанси між собою і не опинитися в ситуації, як колись була у нас по декількох інших законопроектах, коли були загублені цілі розділи, цілі дуже важливі функції. Тому я хотіла б прийняття цього законопроекту і агітувала за нього у минулому скликанні. Але навіть з огляду на повагу до мого колеги по фракції, до колеги Бондарєва, у нього у законопроекті також є низка суттєвих хороших пропозицій, а ми не мали можливості їх проаналізувати.

Тому я б просила комітет розглянути також варіант голосування тільки за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Я хочу уточнити, так всі доопрацювання, які були під час робочої групи, в якому законопроекті містяться?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Під номером 2.

ЮЖАНІНА Н.П. Під номером 2. Тобто ми його побачимо, і там все це буде враховано?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він вже розданий вам. Оце він.

_____. Це не він.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що це? _____ . (Не чути)

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат, ми коли отримаємо текст закону цього?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Їх набагато зручніше читати, я розумію, але ми на комітет повинні отримати остаточний текст, за який ми голосуємо. Це ж нормальні речі, да? Давайте зараз зробимо.

Я пропоную відкласти це питання до моменту отримання... голосування, да... до моменту отримання тексту закону остаточного. І перейти до іншого, наступного питання, і ми до нього повернемося ще.

Наступне питання у нас ще більш наболіле ніж СПЛІТ. Це питання ...

..... Шановний пане голову, а я можу йти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую. Дякую вам за участь, приходьте ще.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відтермінування застосування штрафних санкцій за порушення порядку ввезення транспортних засобів на митну територію України (реєстраційний номер 1030). Внесений Президентом України до Верховної Ради.

Законопроект всім розданий. Він є невеликим. Законопроект внесений був Президентом до того моменту, поки ще вступили в силу чи, скажемо так, розроблені Офісом Президента до того моменту, поки вступили в силу зміни до законодавства. Тому були певні недоліки в цьому законопроекті, які ми пропонуємо усунути шляхом прийняття рішення комітету з урахуванням пропозицій комітету.

Суть цього законопроекту полягає в тому, що ми пропонуємо відтермінувати застосування штрафів до осіб, які використовують автомобілі неукраїнської реєстрації, до кінця року. Насправді у нас була дуже складна дискусія всередині команди партії "Слуги народу" щодо цього питання, далеко не всі підтримували це чергове відстрочення. Але Президент взяв на себе цю відповідальність, він вніс законопроект до Верховної Ради, і ми зі свого боку підтримуємо це рішення з урахуванням того, що це буде останнє відстрочення для цієї категорії платників податків, і більше ми цим займатися з вами не будемо. Є потреба в обговоренні? Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Доброго дня, ще раз, колеги,. Дивіться, я відкрив висновок Міністерства фінансів, в принципі, цей законопроект, як і перший закон, він був запропонований авторством одним із наших колег по комітету. І бачу, що 16 травня 2019 року у нас вже відбулося одне продовження, з 180 днів до 270. І, чесно говорячи, напевно, було б просто не правильно з боку законотворця ще раз, порушуючи якусь справедливість і зрозумілість штрафів і вимог законодавців до всіх власників авто, неважливо там, вони на єврономер чи ні, я вважаю, що цей закон ми не можемо підтримувати, тому що,

Тому скажу, що як це було б популярно чи ні, я вважаю, що цей закон ми не можемо підтримувати, тому що, скажемо, якщо ми будемо постійно відстрочувати штрафи, то в певний час у нас, напевно, громадяни зрозуміють, що це така річ, яка може постійно продовжуватися. Якщо ми раз встановили, тим більше якщо ми раз вже продовжили на 90 днів, то краще було б вже дотриматися тих вимог, тим більше, якщо не помилюся, 22 серпня у нас вже закінчився цей термін, наступили штрафи, і зараз ми будемо фактично відмінити ті штрафи і порушення, які вже виникли за цей період.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще хоче виступити?

Тобто питання досить просте. Ми відстрочуємо до кінця року. Тобто там, насправді, текст, ви бачили його, він досить маленький. Ми його з секретаріатом комітету привели в повну відповідність до логічного змісту. Питання одне: відстрочувати чи не відстрочувати. Більше ніяких питань.

Будь ласка.

НИКОЛАЄНКО А.І. Дякую. Насправді, я думаю, що ми приймемо сьогодні скоріш за все рішення підтримати цей законопроект, він набере голосів.

Але в мене інше питання, якщо ми так лояльно відносимось до "євроблях", а з іншого боку, в нас за Митним кодексом, нагадаю, з 1 січня наступає Євро-6. Тобто ми фактично і тим самим нові автомобілі, а не вживані, стають ще дорожчі в Україні на 3-4 тисячі доларів за автомобіль. Тобто ми тим самим стимулюємо, підштовхуємо громадян України навіть тих, хто спроможні, до того, які, з одного боку, завозяться Євро-2 і Євро-3 під нашими зараз такими добрими намірами, з іншого боку, ми вбиваємо споживання нових автомобілів, відповідно кращих, там Євро-5 сьогодні працює в Україні. Тобто, можливо, треба одночасно, якщо ми робимо такі поблажки, то зробити можливість на користь тих споживачів, які хочуть споживати новий автомобіль, а не вживаний для того, щоб не піднімати до захмарних Євро-6, коли в нас по факту по вулицям сьогодні їздять невмотивовані.

Я просто закликаю голову і членів комітету, давайте розглянемо це питання на наступних засіданнях, і я буду вносити такий проект пропозицію до змін до Митного кодексу. Оскільки ми виглядаємо, як мінімум, нелогічно. Ми well come to євроблях, давайте ще продовжувати, при цьому Євро-6 давайте запустимо з 1 січня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас до комітету надійшов, до речі, лист від однієї з громадських організацій. І я з задоволенням розпишу його на вас, аби ви доповіли нам, власне кажучи, і питання щодо втрат бюджет, з одного боку, і, з іншого боку, питання щодо Євро-6, і ризики для наших громадян. А ми всі, власне кажучи, прийняли правильне вмотивоване рішення.

Ольга Василевська, будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую.

Я, звісно, підтримую, як "Слуга народу", підтримую продовження цього. Але паралельно з цим пропоную розробити механізм того, за якими принципами ми будемо їх розмитнювати, за якими правилами, вони повинні бути чітко випсані, після закінчення цього терміну. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ну, мені, мабуть, як нікому важко говорити про цей проект закону. Я тільки бажаю новій владі також стати там на митниці і з усіх збирати за ці процедури, які будуть продовжені, так, як ви нарікали на попередню владу.

А по суті хочу сказати все ж таки, що я пропоную зараз саме в цьому доопрацьовану текст, який ви доопрацювали в робочій групі, подати пропозицію, там буквально одне речення щодо, відтермінування ввезення і виробництва автомобілів, які відповідають стандартам Євро-6, на декілька років. Це не треба окремий законопроект, він був у Верховній Раді, це треба одним реченням тут внести. Тому для тих платників, які завжди були відповідальними, хоча би якийсь буде компенсація того, що буде розроблено зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію. Насправді, мені здається, що ми повинні вивчити це питання. Я абсолютно, от в мене особисто взагалі ніякої позиції немає щодо Євро-6. Я щодо цієї проблеми, ну, взяв з листа однієї з громадських організацій, які обов'язково розглянемо найближчим часом. Але, зважаючи на динаміку нашої роботи з законами, з законодавчим матеріалом, мені здається, що ми досить швидко зможемо це рішення імплементувати в один з наступних наших законопроектів, які не будуть подані Президентом, які будуть подані народними депутатами, це буде логічно і правильно і в повній відповідності з логікою нормотворення.

Обговорення ми завершили, час вичерпано. Пропоную перейти до голосування. Прошу підтримати рішення про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відтермінування застосування штрафних санкцій за порушення порядку ввезення транспортних засобів на митну територію України (реєстраційний номер 1030 від 29.08.2019 року з урахуванням пропозицій народних депутатів України, членів комітету, що викладені у висновку проекту рішення.

Хто – за? Хто – проти? Хто – утримався? Двоє... троє утримались. Троє утримались.

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, ви проти. Один проти, двоє утрималось. Дякую.

Переходимо до наступного питання. Також законопроект, який вже давно обговорюється в суспільстві, обговорюється в парламенті попереднього скликання, це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб (реєстраційний номер 1057). Поданий народними депутатами.

Власне кажучи, він пов'язаний з наступним законопроектом, який ми не змогли об'єднати в один законопроект, у зв'язку з вимогою Податкового кодексу щодо внесення змін до Податкового кодексу тільки законами про внесення змін до Податкового кодексу. Тому я пропоную обговорити це питання разом, тобто проект передбачений пунктом 5 і 6, а потім проголосувати окремо кожен законопроект. Бо вони, дійсно, пов'язані, вони є в єдиній системі.

Друге. Це проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб (реєстраційний номер 1072).

Цей законопроект опрацьовувався в робочій групі, яку очолював заступник голови Абрамович Ігор Олександрович. Будь ласка, слово для доповіді.

АБРАМОВИЧ І.О. Шановний пане голову! Шановні колеги! Наша робоча група провела три засідання з опрацювання положень даних законопроектів. Я коротко зупинюся на їх ключових моментах.

Законопроектами 1057 і 1072 пропонується запровадити подання єдиної звітності з податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску. Тобто у складі звіту з ПДФО буде додатково відображатися звітність з ЄСВ. Це є логічним, правильним кроком, адже в більшості випадків база нарахування ЄСВ співпадає з базою нарахування ПДФО. Об'єднання звітності дозволить скоротити кількість звітів, що подають платники до податкових органів, та загалом спростити процедуру заповнення і адміністрування такої звітності.

Водночас хотів би зупинитися на кількох питаннях, які необхідно доопрацювати у даних законопроектах. Так законопроектом 1057 пропонується надавати звітність ЄСВ у складі звітності з ПДФО за основним місцем обліку платника. Однак, відповідно до Податкового кодексу звітність по ПДФО подається до податкової за місцем розташування податкового агента. Таким чином ми маємо привести цей під спільний знаменник, щоб не було у нас правової колізії.

Виходячи з того, що податок з доходів фізичних осіб є бюджетоутворюючим для місцевих бюджетів, і контролюючі органи на місцях повинні забезпечувати своєчасний облік та контроль за нарахуванням та сплатою податку, доцільно визначити подання уніфікованої звітності саме за місцем розташування податкового агента. Оскільки це є невелика правка, думаю, Данило Олександрович, ви б могли її зачитати під стенограму при представленні законопроекту у сесійній залі, якщо нам це дозволяє норма Регламенту.

Що стосується законопроекту 1072. То тут хотів би звернути увагу на запропонованому терміні подання уніфікованої звітності. Проектом пропонується перейти від квартального періоду подачі звітності, як це зараз є з податком на доходи фізичних осіб, на місячний. На наш погляд, це навряд чи спростить роботу бізнесу. Тому пропонуємо зупинитися саме на кварталному періоді подачі уніфікованої звітності, але при цьому з можливістю щомісячної розбивки єдиного соціального внеску в такій звітності. Всі ці питання врегульовані у проектах висновку нашого комітету. Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дійсно, я хочу подякувати робочій групі, дійсно, стали законопроекти багато краще. І це питання щодо уніфікації звітності у строках, коли ми пропонували їх звести до місячних, а все ж таки ми знайшли можливість звести їх до кварталних, це значно спростить роботу бізнесу.

Хто хоче висловитись? Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, ну, ця ж ідея вітала роками. Я просто зараз здивована, як новий уряд реагує на те, що ми зараз збираємося прийняти. Адже буквально декілька місяців назад голова Пенсійного фонду виступав за те, щоб адміністрування ЄСВ взагалі прибрати з податкової і надати їм таку можливість. Вони бачать величезні втрати і недопрацювання податкового органу при адмініструванні ЄСВ. Тобто насправді вони давали обґрунтування те, що для податкового органу адміністрування ЄСВ є другорядним, і дуже багато не допрацьовано в цьому плані. І вони бачать в цьому великі резерви, якщо адміністрування ЄСВ буде передано саме ним. А ми зараз знову повертаємося до старої ідеї, яка була актуальна три роки назад.

Я хочу, щоб хто зараз є з уряду, дав відповідь. Де голова Пенсійного фонду? Чому він мовчить? Три місяці назад всі кричали, аврал, що податковий орган не може адмініструвати цей податок в достатній мірі. І пенсійна система, Пенсійний фонд має великі втрати. Зараз навіть не про ті технічні доопрацювання, що ви говорите. Ви ж розумієте, що це різні речі з різних сум. По ДПФО платиться податковим агентом. Ви ж будете іти далі працювати, які треба надавати фізичним особам, і це пов'язано з ПДФО. До чого тут ЄСВ? ЄСВ зовсім... Незважаючи на те, що в 90 відсотках

база для оподаткування пересікається, але абсолютно різні напрямлення і зацікавленість двох джерел. Я просто зараз просила би, щоб уряд висловив, чого змінилася ця позиція. З яких пір вона змінилася?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ну, у нас немає представника Пенсійного фонду тут сьогодні. Але мені здається, що ми, коли приймаємо якісь рішення, ми повинні виходити в першу чергу з незручності роботи наших державних органів, а виходячи зі зручності роботи бізнесу, якому, дійсно, буде набагато, аби він адмініструвався, по-перше, в одному місці, а, по-друге, і звітність була уніфікована. Ну, це моя така думка, а Сергій Верланов, він відкоментує це питання.

ВЕРЛАНОВ С.О. Дякую за слово.

Сергій Верланов, голова Державної податкової служби. Ми підтримуємо і дякуємо комітету за ці законодавчі ініціативи. У нас є в частині доопрацювання невеличкі правки по 1072 в частині податкового кварталу з розбивкою по місяцях звітного кварталу, ми це в цілому підтримуємо, однак у нас є система взаємвідносин з пенсійним фондом і, умовно кажучи, якщо ми будемо звітуватися кожен квартал, то там лікарняні, соцвиплати і інші питання також можуть бути розраховані тільки щоквартально. І тому в цьому питанні... на нашу думку, це треба питання доопрацювати в частині цієї правки запропонованої, пункт третій в рішенні комітету.

І стосовно 1057. За основним місцем обліку і місцем розташування... Просто за основним місцем обліку, якщо ми візьмемо там компанію, в якій є багато філій, то якщо записати за місцем розташування, то тоді треба буде... ну буде спрощення, а буде подаватися звітність по ПДФО у всіх місцях знаходження... ну місцях розташування. Якщо, власне, написати "за основним місцем обліку", то тоді звітність буде подаватися виключно за основним місцем обліку, там у місті Києві, наприклад, чи у місті Львові. А так в цілому ми звичайно, що підтримуємо ці законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Белькова, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Шановний пане голову, у мене... Ну я підтримую в цілому ідею, але у мене є кілька питань з огляду на цю дискусію.

Будь ласка, спростуйте, підтвердіть або поясніть присутнім, все ж таки як бухгалтер буде робити звітність. Чи він буде робити її квартално, чи він її буде робити щомісячно з оновленням в кварталі? Це перше питання.

Друге питання. Яким чином платник внеску, а ним є також і громадянин, буде отримувати в одній чи в другій версії відповідно від місця реєстрації, подання звітності, де він буде отримувати інформацію про свої власні внески. От я поки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас є Наталія Бойко – експерт, який працювала над цим законопроектом. До речі, питання щодо кварталного чи місячного податкового періоду, воно обговорювалося з представниками Міністерства фінансів. І ми дійшли до висновку про те, що місячний звіт буде містити... кварталний звіт буде містити місячну розбивку. Тому, мені здається, що це було знято питання буквально вчора, може його уточнимо. А є Бойко? Да, будь ласка, поясніть ті питання, які виникли.

Можливо, члени робочої групи хочуть пояснити? Я не запитав одразу? Ні? Добре.

Наталія Бойко ... В принципі, на робочій групі це, дійсно, було дискусійне питання. І було висловлено пропозицію, що цілком можливим є подання кварталного, загальної кварталної звітності. І розноска в складі кварталної звітності є сум ЄСВ по місяцям дасть можливість бачити дане нарахування за кожен місяць.

Те, що звітність подається, звичайно, за квартал, виникло питання щодо перехідних виплат при виході людей, осіб на пенсію, лікарняних. Прозвучала ідея, що це можна цілком нормально вирішити шляхом, по-перше, таких випадків, їх менше ніж загальна маса фізосіб, які отримують доходи, безпосередньо, які потім відображаються в цій звітності. Але, звичайно, це не головний аргумент. Але було озвучено також думка про те, що таку проблему можна вирішити шляхом отримання від роботодавця документа довідки. І механізм її, це можна вирішити підзаконним нормативним актом, як він буде, в якій формі і яким чином вона буде подана.

Якщо особа, наприклад, вийшла, беремо приклад, просто я так на прикладі, щоб більш наочно, можливо, було. Якщо особа виходить на пенсію всередині кварталу, з початку кварталу, звичайно, кварталний звіт загальний ще не поданий. Але єдиний соціальний внесок за цю особу вже заплачений, вона дохід, вона отримала заробітну плату, єдиний внесок сплачений. Тобто по результатам персоналізації, те, що за неї сплачений цей внесок, це буде в принципі видно. Фонди отримали, в фонди надійшла ця сума.

Тому якщо роботодавець при виході особи на пенсію надасть документ, який підтверджує, що станом на таку-то дату за таку-то особу нараховано такі-то суми єдиного соціального внеску, це дасть можливість визначити, що в такий-то в такий-то місяць, в період, зараховується її страховий стаж. В принципі, така інформація їй потрібна для призначення пенсії. Так? Інформація про страховий стаж. І подібний підхід можливо застосовувати так і до інших якихось варіантів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тобто що в нас виходить. Ми можемо з вами передбачити звіт щомісячний, і тоді не будуть виникати питання з довідками для декретних відпусток та для пенсій. Але в цьому випадку ми значно, тобто не полегшимо роботу бухгалтерів, які не будуть, не отримують від цього полегшень.

І з іншого боку, ми можемо зробити звіт кварталним і, дійсно, попросити виконавчу владу, Міністерство фінансів розробити відповідні підзаконні акти, щоб регулювати це на рівні процесуальні, процедурні моменти щодо цих місяців, які включаються до кварталу і обрахування стажу. Будь ласка. Представтесь тільки.

ЖУРЖІЙ А.В. Андрій Журжій, народний депутат восьмого скликання. Ми спільно зараз дискутуємо з колегами Фактично, дві звітності зараз. Одна подається раз в квартал, інша раз у місяць. Ми говоримо, що сам факт об'єднання дає полегшення. Якщо ми говоримо, що ми перейдемо на кварталну звітність і бухгалтер все рівно буде рахувати кожен місяць в середньому, я думаю, що і для нього фактично це та сама робота... (не чути) в кварталі, що було в минулому місяці. І вже полегшення буде, якщо ми введемо єдину звітність, але звітуватимемо раз у місяць. Так, це взято вже це не буде навантаження порівняно з тими....., то там звіт один раз в місяць, інший – раз в квартал. Ми будемо просто раз в квартал, раз в місяць. І тоді в ДФС не буде проблем, у Пенсійного фонду не буде проблем, і звітність, в принципі... так що... Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, від робочої групи хто хоче сказати? Мар'ян Заблоцький, я знаю, що це була його ідея.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Так, я знаю, просто коли... дійсно ідея дуже правильна, об'єднання звітності. Просто коли ми підійшли до цього, то побачили, що звітність ПДФО місячна, звітність є своя квартална, і в оригінальному варіанті пропонувалося зробити... перепрошую, навпаки, в оригінальному варіанті пропонувалося звітність ПДФО з кварталної перевести до місячної. Все-таки звичайно, що є плюси в тому, що звітність об'єднана, але додаткове навантаження на бухгалтера більше. Тут просто питання вибору між того, що є більш кращим варіантом. На думку членів робочої групи, коли ми збирались, все-таки варіант для бухгалтера, при якому здається одна звітність у квартал, просто простіше. І таким чином було прийнято це рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, я думаю, що тут важливо розуміти, що звітність по ПДФО є однією з найбільш складних для кожного бухгалтера. Вона не порівняно складніша, ніж звітність по ЄСВ. Як колишній, скажімо, бухгалтер дуже давно в молодості я вам хочу сказати, що є дуже багато виплат, які фактично, вони різні. По ЄСВ там база плюс-мінус одна й та сама, а по ПДФО там дуже є багато нюансів. Все ж таки я би просила з огляду того, що ми хочемо рухатися в бік спрощення, треба знайти варіант, при якому ця звітність стане кварталною, і приєднати ЄСВ до ПДФО, а не навпаки. Тому що це один із показників в тому числі Doing Business. І розумієте, коли ми порівнюємо себе в Європі, де фактично бухгалтер здає взагалі щороку звітність, не щомісяця. Ну, чесно, я от не можу підтримати цю ідею ніби про спрощення, а бухгалтер буде сидіти ночами, ви розумієте, і подавати ці місячні звіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми ж кварталний і пропонуємо.

(Загальна дискусія)

Сергій Верланов, відреагуйте якось. Давайте доходити якогось компромісу, бо ми тут дійсно повинні знайти правильне рішення.

ВЕРЛАНОВ С.О. Наша, ну, пропозиція така. Об'єднання... Потрібно речі складні робити поетапно. Об'єднання звітності – це є вже крок вперед, об'єднання звітності з ЄСВ зі звітністю по ПДФО. Ми фактично зменшуємо кількість звітностей в два рази. Це перше.

Друге. Це питання квартална проти місячної. Якщо по ЄСВ ми будемо звітуватися щокварталу, то якщо припустити, що це є перший квартал, в якому людина вийшла на пенсію чи похворіла в січні, то вона фактично отримує свої, їй нараховують пенсію або виплатять лікарняні не раніше ніж у квітні місяці, після подачі звітності, або у травні місяці. Якщо це приймається, тоді в принципі ми підтримуємо кварталну звітність.

Але я вважаю, що це дещо, ну, принаймні або нам потрібно зробити крок назад і залучити Пенсійний фонд до цих розмов і інші фонди соціальні, і тоді обговорювати питання довідок, які можуть бути підроблені. І, ну, це вже буде посягання на гроші з державного бюджету, якщо ми підемо по шляху довідок. Тим більше зараз ми йдемо до децентралізації, ми ж не працюємо з папером. Або ми тоді, ну, будемо робити, ну, працювати на якихось припущеннях і перерахуваннях, не брати до уваги, наприклад, цей квартал незавершений, нараховувати по, ну, по звітності, яка існує, а потім... Ну, це тоді питання лікарняних не вирішує, пенсії, можливо, вирішує, потім її перераховувати там в майбутньому.

Тому в мене пропозиція лишити, зробити, об'єднати звітності і зробити їх щомісячними. Стосовно інформації, чи вона буде, питання було, чи можливо цю інформацію взяти. У нас база централізована, в кабінеті платника податків воно є, вивантажується, власне, кожен квартал. І по ПДФО тепер, хто користувався, то ви бачили, поки квартал не завершився, ви не бачите свої нарахування. Якщо ми зробимо щомісячно, то, фактично, дискреція стане по ПДФО з трьох місяців на один місяць, і більш оперативніше можна буде знати свої відрахування по ПДФО і по ЄСВ. Тобто тут теж є плюс, з точки зору, наприклад, тих самих банківських довідок, які на сьогоднішній день, коли ти береш кредит, ніхто у тебе довідку з роботи нормальний банк не сприймає, всі сприймають довідку з кабінету, з податкової. Так буде помісячно. Тобто тут теж є плюс. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за вашу думку.

Хто ще хоче висловитися з цього приводу? З числа експертів ніхто не хоче? Будь ласка, Ілля Несходовський. Тільки голосніше, будь ласка.

НЕСХОДОВСЬКИЙ І.С. *(Не чути)*

..... питання що це спрощення однозначне, якщо буде це вже спрощення, але якщо необхідно буде вкладати окремих довідок по окремій особі, це реально ускладнення. Тобто, якщо людина вийшла на лікарняний, то це означає, що їй потрібно окремо по ньому подати звітність або довідку, або щось інше. Якщо, наприклад, людина виходить по подібності ускладнює, говорити про те, що це стане простішим від цього, я б не сказав, як тільки у мене відбувається фактично не стандартна, а форс мажорна якась окрема ситуація, то необхідно буде фактично додатково щось розрахувати і подавати.

З приводу ПДФО. Ну, тут питання в тому, лише тільки на скільки будуть спрощені ті коди, які ми маємо на сьогодні щодо класифікації виплат, які здійснюють працівнику від підприємства. Тільки в цьому. Якщо це буде спрощено, то це буде ще простіше, ніж це є зараз. Тому плюси все ж таки в місячній звітності, ускладнення не буде, в основному воно здійснюється автоматично, але суттєво зменшує помилки, кількість помилок. Тому що зараз фактично в 90 відсотків випадків цих ознак є лише тільки окремі питання щодо виплат за оренду авто і так далі. Ну такі виплати, які не пов'язані з виплатою заробітної плати, тому це однозначно простіше. І бухгалтерам легше буде також контролювати свої виплати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Пане Ілля, з великою повагою до вас, це ваша ідея, навколо якої ви турбуєтесь уже понад три роки. Але в мене питання.

Дивіться, от бухгалтер складає звітність. Ви бачили цю звітність? Там є база оподаткування, ви її складаєте. У випадку, коли ця база оподаткування для ЄСВ не сходиться з базою оподаткування ПДФО, він має поставити, у формі має бути передбачено база для ПДФО і база для ЄСВ. Що ви для бухгалтера робите, ну, лібералізуєте? Що? Список-перелік платників? Але при цьому ускладнюємо повністю абсолютно адмініструванню ЄСВ як окремого збору, пенсійного збору, а не податку, про який ви говорите. Як би ж ми поєднували щось поєднуване. Тут зовсім різні речі. Тільки й того, що сходиться перелік працівників (прізвище, ім'я, по батькові) і, можливо, в багатьох випадках, база оподаткування. Але ви все рівно у формі передбачите дві колонки, дві бази.

НЕСХОДОВСЬКИЙ І.С. Абсолютно ні.

ЮЖАНІНА Н.П. Чому ні?

НЕСХОДОВСЬКИЙ І.С. Тому що є ще одна колонка, яка називається "Класифікація доходу.....(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Ілля. Ніна Петрівна, я хочу з'ясувати позицію вашу. Ви взагалі проти об'єднання?

ЮЖАНІНА Н.П. Я хочу, щоби ми чи на робочу групу, чи на слідуючий комітет, ми будемо часто збиратися, запросили обов'язково Галину Третякову, керівника профільного комітету, і Голову Пенсійного фонду і вирішили питання, що це для... Ну це ви ж переймаєтесь Пенсійним фондом, ви ж розумієте, яка відповідальність зараз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідальність безперечно велика, але мені здається, що адмініструвати в цей єдиний соціальний внесок, який, вибачте, але хочемо ми цього чи ні, але він насправді є податком. Сьогодні вже він є податком. Бо Пенсійний фонд, який дається на половину з бюджету, це не фонд, це рахунок.

ЮЖАНІНА Н.П. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться... Це питання більш масштабне, яке ми з вами так не вирішимо, зараз не вирішимо. Зараз у нас питання лише об'єднання звітності. З огляду на почуте я пропоную таке...

ЮЖАНІНА Н.П. Є інформація, що комітет це розглядав, і там був Капінус, і вони підтримали. Так що... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. З огляду на почуті аргументи я хочу запропонувати компромісне рішення. Я хочу, щоб ми з вами підтримали все ж таки місячну звітність, надавши в "Перехідних положеннях" законопроекту Кабінету Міністрів доручення протягом трьох місяців розробити зміни до законодавства щодо введення квартальної... щодо переведення цієї помісячної звітності на квартальну.

Чи будуть заперечення проти такого рішення? Мені воно здається компромісним на даному етапі. І з огляду на зазначене я припиню обговорення цього питання і ставлю на голосування питання про...

Ставлю на голосування проект рішення Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики до проекту Закону про внесення змін до Закону "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування податку на доходи фізичних осіб (реєстраційний номер 1057) з урахуванням пропозицій комітету та висловленої щойно пропозиції.

Хто – за, прошу підтримати. Хто – проти? Утримались? Четверо утримались. Дякую. Рішення прийнято.

Наступне рішення ставлю на голосування проект рішення комітету щодо проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб (реєстраційний номер 1072) з урахуванням пропозицій комітету та пропозицій, яку я оголосив перед попереднім голосуванням.

Хто – за, прошу підтримати. Хто – проти? Утримались? Чотири. Дякую. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного рішення. Спільний транзит – також досить такий вистражданий проект закону. Проект Закону про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи (реєстраційний номер 1082). Законопроект був досить давно вже на розгляді Верховної Ради. Цей законопроект відповідає чи приймається на виконання Угоди про асоціацію, а також Конвенції про спільний транзит, який повинен значно спростити митне оформлення товарів для наших підприємців, що перевозять їх через митну територію України шляхом поєднання систем митного контролю нашої та більше ніж 30 країн. Ми, готуючи цей законопроект, взяли за основу те, що було розроблено в попередній Верховній Раді, і значно... значно – не значно, давайте не будемо давати оцінок, дещо доопрацювали цей законопроект.

На сьогодні цей законопроект є в редакції, в якій він є. Він узгоджений з нашими європейськими партнерами, з ким ми, власне кажучи, і будемо встановлювати цей спільний транзит. Звертаю також увагу на те, що цей проект, незважаючи на те, що нам необхідно придбати певне програмне забезпечення, не потребує фінансування з державного бюджету, оскільки ці гроші передбачені нашими європейськими партнерами на впровадження спільного транзиту в тестовому режимі.

Хочу надати слово заступнику голови комітету пану Ковальчуку Олександрю, який очолює роботу групу над цим і наступним нашим законопроектом. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Шановний пане голову, шановні присутні! Працюючи над цим законопроектом в робочій групі, а також зустрічаючись з регулятором і розробниками цього законопроекту, ми дискутували навколо деяких незначних, на нашу думку, аспектів. І самий головний, який ми визначили для себе, власне, на що націлений законопроект, – на полегшення участі операторів зовнішньоекономічної діяльності під час проходження території, митної території України. І, власне, так, як сказав пан голова, що цей законопроект був розроблений на виконання вимог Європейського Союзу.

Хочу зазначити, що прийняття законопроекту дозволить національним суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності застосовувати сучасні європейські транзитні процедури. І саме головне, що через всі кордони договірних сторін Конвенції про процедуру спільного транзиту транспорт або оператори будуть пересуватись без затримок. Як сказала перед тим міністр фінансів, два законопроекти, про які ми сьогодні будемо говорити, які стосуються митних процедур, цей законопроект іміджевий для нашої країни, він покращує внутрішні, зовнішні наші стосунки з партнерами. І, власне, як було зазначено, він розроблявся вже довготривалий період.

На нашу думку, час настав, час прийшли в Верховну Раду для того, щоби допомогти реалізувати Президенту програму, це його програму, нашу програму. І ви всі знаєте, що цей законопроект є в переліку невідкладних. Тому, обговорюючи його на робочій групі, ще раз підкреслюю, спеціалісти і фахівці, які працювали, також наші експерти дійшли згоди, по тексту цього законопроекту ми отримали відповідні висновки в особистій розмові з Максом Нефьодовим, він запевнив мене в тому, що цей законопроект потрібно приймати. Тому прошу підтримати даний законопроект і передаю слово пану голові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Для обговорення, будь ласка, хто хоче? Ярослав Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую, пане голову, дякую голові робочої групи. Насправді хочу виразити теж підтримку цьому законопроекту. Ми на нього очікували декілька років. І це не тільки спрощення системи і, напевно, виконання

наших зобов'язань, це, в першу чергу, і боротьба з контрабандою, яка дає голові митної служби і всім митникам можливість відслідковувати товари, і, напевно, там покращити наш бізнес-клімат і так далі.

Тому закликаю всіх членів комітету підтримати цей законопроект. Я думаю, що ми сьогодні прийняли багато і прийємо важливих рішень, але це точно такий крок вперед на митниці, який буде знаменательним для нашого першого засідання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Пане голово, я хочу все-таки запитати, чому ми не розглядаємо з цього питання перехідний законопроект від парламенту восьмого скликання. Тому що ви у своїй назві законопроекту вимушені були придумати щось інше і написали абсолютно невірну інформацію, що ми будемо запроваджувати національну електронну транзитну систему. Ні. У нас буде підсистема, але це буде спільна транзитна системи NCTS, яка працює у Європі і в інших країнах. Тільки що ви самі сказали, презентуючи цей проект закону, що саме буде так. І ця система справді нам дозволить боротися з цією підміною документів, яка зараз існує, з маніпулюванням на митній вартості, яка також процвітає, перерваний транзит також допоможе нам побороти. Але цей законопроект точно також пов'язаний із авторизованими економічними операторами. І ми його не могли доопрацювати, поки не закінчимо авторизовані економічні оператори. Зараз він буде прийматися в тому нульовому стані, який практично неробочий, але він справді надасть нам можливість, щоб відповідно до рішення європейської комісії нам придбали оцю підсистему, і ми почали працювати в ній в тестовому режимі. А через півроку, коли ми там, можливо, отримаємо, нас протестують, ми пройдемо ту оцінку, і нас допустять до роботи в цій системі, ми за цей час прийємо правильний законопроект після того, як вже будуть прийняті і авторизовані економічні оператори.

Тому я вважаю, що і секретаріат комітету, і Апарат Верховної Ради має винести два законопроекти. Для чого ми тоді перехідні реєстрували? Такий же точно. І змініть, будь ласка, назву проекту закону. Ну, це неправда, немає у нас ніякої національної електронної транзитної системи. А врешті будемо доопрацьовувати згодом. Бо він не буде працювати, цей закон, без внесення змін в Митний кодекс. Ми в цьому дуже добре розбиралися, знає про це дуже добре і Міністерство фінансів, і державна податкова, і митна служба. Але нам не вдалося його доопрацювати. В такому вигляді він зараз і приймається.

Тому давайте два законопроекти внесемо. Прийємо ваш, але змініть назву його, щоб вона була правильна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніна Петрівна.

Я почав з того, що ми взяли за основу той законопроект, який був розроблений в минулому скликанні. Ми вдячні вам за ту роботу, яка була проведена. Ми абсолютно не хочемо вішати якісь ордени і медалі за цю законодавчу ініціативу, вона в переважній більшості не наша. Але ми обрали той спосіб, який нам вбачається найбільш швидким з юридичної точки зору, аби все ж таки ухвалити це рішення.

Хочу звернути вашу увагу, що закон регулює ці відносини лише на період тестового використання системи, яку ми, дійсно, назвали національною, і вона від того не перестає бути підсистемою NCTS загальної. Але, але, знову ж таки, я хочу звернути вашу увагу, що вона буде працювати лише в межах нашої митної території в тестовому режимі. І саме тому логічно її все ж таки називати національною, оскільки ми не будемо в тестовому режимі ще об'єднуватись в єдину систему.

Крім цього, об'єднаємося ми чи ні, це залежить від нас, як ми якісно і швидко протестуємо це. Цей закон, який ми приймаємо сьогодні, він є фактично тимчасовим нормативним актом, який діє до моменту приєднання до конвенції нашої.

Тому, мені здається, що корисніше було б його якнайшвидше прийняти без зайвих обговорень, тим більше, що, як ви правильно сказали, дійсно, це дозволить нам запустити цю систему. Ольга Белькова, будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Шановний пане голово! У мене запитання до керівника робочої групи очевидно. Було два чутливих питання. Стосовно НБУ, яким чином НБУ буде співпрацювати з митницею, по видачі тієї сенситивної інформації, яка стосувалася партнерів, експортерів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я відповім. У висновку ви знайдете, погоджено з Національним банком редакцією, з якою вони погоджуються видавати інформацію.

БЕЛЬКОВА О.В. Так от я не сильно розумію практичну імплементацію. Поясніть мені, так все ж таки вони будуть видавати цю інформацію чи не будуть, і в якому обсязі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Національний банк України має право надавати центральним органам виконавчої влади щодо державної митної політики інформацію про банки, що збираються під час проведення банківського нагляду, і становить банківську таємницю у випадках, передбачених Законом "Про режим спільного транзиту".

БЕЛЬКОВА О.В. Будуть надавати.

І друге питання стосувалося можливості страхових компаній надавати гарантії. Чи залишили цю можливість для страхових компаній, чи все ж таки її прибрали?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, можливість залишили. У нас був висновок комітету, ви знаєте, в висновку ГНЕУ була ця пропозиція. Ми вважаємо, що попри те, що така робота на сьогодні страхових компаній потребує додатково нормативного оформлення саме з цього боку, але можливість таку ми їм залишили, саме в цьому законі. Тобто, безперечно, ми не вносимо зміни до Закону про страхування, це ми до цього перейдемо, але саму можливість ми залишили.

Якщо немає питань, прошу тоді перейти до голосування. Ставлю на голосування проект рішення Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики про проект Закону про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи (реєстраційний номер 1082) з урахуванням рекомендацій комітету.

Хто - за? Прошу підтримати. Хто - проти? Утримався? Дякую за однотайність. Це ж прекрасно, що нас об'єднав спільний митний транзит. Дасть Бог, він об'єднає нас і з Європою.

Переходимо до наступного питання. О, супер, і СПЛІТ підтягнувся.

До наступного питання. Проект... Нехай роздадуть. Зараз митницю вже пройдемо. Проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів (реєстраційний номер 1048) та проект Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких

питань функціонування авторизованих економічних операторів (реєстраційний номер 1048-1). І там, і там група депутатів, я не буду називати. Перший законопроект, там перший я. Другий законопроект, перша Ніна Петрівна.

Передаю слово для доповіді Ковальчуку Олександровичу Володимировичу.

КОВАЛЬЧУК О.В. Дякую, пане голову.

Шановні присутні, на робочій групі і під час зустрічей з операторами, які будуть користувачами цього законопроекту, ми також говорили про необхідність прийняття цього законопроекту в основній редакції. Ми дискутували про те, що є зауваження, які ми, на нашу думку, врахували. Але внаслідок цих наших дискусій з'явився ще дин законопроект 1048-1, який ми також розглянули, оцінили, і є висновок нашої групи про альтернативний законопроект.

Але про першу редакцію законопроекту я хочу сказати наступне, що представники розробника даного законопроекту переконали нас і експертів, і, власне, тих, хто буде користуватися цим законом в перспективі, в якнайшвидшій необхідності прийняття цього законопроекту. Оскільки це практика, яка використовується у світі, у Європейському Союзі і, власне, на виконання вимог Європейського Союзу, ми розробляли, спеціалісти розробляли даний законопроект. В чому полягала дискусія, основні питання, в чому полягала дискусія? Це в кількості операторів і в процедурі надання операторам цього права, бути авторизованим оператором. В результаті даний законопроект врахував побажання обох сторін, хоча ми розуміємо, що вдосконалювати цей законопроект можливість буде через підзаконні акти, в розробці яких ми також будемо приймати участь, у нас для цього є достатньо часу. Але, враховуючи те, що цей законопроект входить в перелік невідкладних законопроектів і нам необхідно прийняти рішення про його підтримку. Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ви доповіли основний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альтернативному законопроекту.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, мені насправді дуже радісно, що ми зараз у комітеті розглядаємо цей законопроект, тому що, мені здається, з 2016 року ми працювали над ним, працювали з великим колом експертів і почули різні-різні думки з цього приводу. Але, так склалося, що коли з липня 2016 року вступив у дію Митний кодекс Європейського Союзу у новій редакції, уряду довелося готувати новий текст цього проекту закону і потім вони подали в грудні 2017 року, і протягом 2018 року почалося все спочатку. Чому? Тому що, по-перше, намагання того, щоби в нашій імplementації змін до Митного кодексу в Україні не допустити перекручень, які, наприклад, застосовуються в Європейському Союзі. І, оскільки ми весь час намагалися досягти порозуміння, що оці всі спеціальні спрощення, які ми встановлюємо для авторизованих економічних операторів, вони не мають бути тільки виключно для десятка підприємств, які попадуть в оцю касту недоторканих. Чому в касту недоторканих? Тому що ті спрощення, які ми передбачаємо, вони там в більшості своїй мають контролюватися потім і постаудитом і в основному постаудитом.

І ви знаєте, в мене така пропозиція, у нас в 57 статті Митного кодексу є методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, і тут перший і основний метод – це за ціною договору щодо товарів, які імпортуються. Ви знаєте, чому цей метод не застосовується? Це ж інструмент в руках любого митника. І скільки б ми не реформували митну службу, керівника нового призначали, керівників митниць призначали, ніколи ця картинка не зміниться. І коли ви говорите в основному законопроекті про те, що якраз визнання митної вартості товарів для авторизованих економічних операторів буде автоматичне лише для них, ви всіх інших суб'єктів пускаєте по великому колу і не забираєте оцей інструмент із рук митників. Це єдиний хліб, із-за чого вони всі працюють на митниці. Якщо ми всім нашим суб'єктам з зовнішньоекономічної діяльності або тим, які будуть відповідати додатковим критеріям і пройдуть також оцінку ризиковості через заяви і глибокі процедури, які прописані саме і в вашому, і нашому, бо вони майже ідентичні проекти законів, то ми зрозуміємо, що такі саме виключення, такі спрощення ми маємо надати багатій кількості платників. І я знаю, що зараз воюють декілька великих компаній, бо, звісно, це вони будуть, але я не сумніваюся в порядності цих компаній. Але те, що до цих компаній обов'язково приєднаються ті, хто зможе абсолютно захватити офіційно то контрабанду і заниження вартості, яка зараз іде, зайдує через таких самих суб'єктів, це обов'язково відбудеться, обов'язково відбудеться. Тому що не можна надавати такі спеціальні спрощення лише десяти, чи як ми там написали на "Перехідні положення" потім, двадцяти і п'ятдесяти підприємствам.

Чому в значно менших країнах... До речі, я хочу сказати, що в альтернативному законопроекті вписані норми так, як це в Європейському Союзі, як це Митному кодексі Європейського Союзу, без перебільшення. Тобто однаковий жорсткий підхід до вибору, до проходження оцього сита, яке надає право любому суб'єкту мати один із видів спрощень. Ми просто запропонували, що є два спрощення, яким зможуть користуватися ті, хто забажає. І дуже прошу, у перевагах у нас також ми в альтернативному законопроекті прибрали такі переваги як право на відкриття і функціонування вантажного митного комплексу виключно для авторизованих економічних операторів і щодо виконання митних формальностей у першочерговому порядку.

Скажіть мені, будь ласка, от електронна система приймання декларацій. Електронна система визначає, розкидає декларації на працівників митниці. Скажіть, будь ласка, як ви можете забезпечити цю першочерговість? Для них треба окремих реєстр, для таких декларантів, створювати? І як їх тоді, якщо на митниці чи немає окремої смуги для того, щоб ці декларанти встроювалися окремою чергою, ви як будете їх видьоргувати з основної черги для того, щоби провести з ними першочергове, в першу чергу провести митні формальності? Як може для них буде таке...?

І ще одне таке дуже дивне у нас застереження є щодо дивної норми, яку ми обговорювали і треба було до неї повернутися. Це отримання повідомлення відповідно до нового документа, який ми вводим, який називається цієї попередньої... як вона називається... Як? Загальна декларація прибуття. Скажіть, будь ласка, що... як це буде відбуватися? Ми знову даємо корупційний інструмент для митників, які можуть повідомляти авторизованого економічного оператора про догляд товару, а можуть і не повідомляти. Що це буде відбуватися? Тобто нові інструменти, які ще більше породжують корупцію, чим зменшують її.

І якщо взяти весь перелік питань, які ми виправили, ми їх просто не встигли допрацювати в робочих групах. Ми всі йшли до того, щоби вийти саме до такого варіанту проекту закону, який би розширював права платника і для нашого звичайного українського платника, для того, щоби у нас, серед наших платників також є багато компаній, які

будуть відповідати критеріям. І для того, щоб вони змогли використати окремі спрощення, як це працює в Європейському Союзі.

Я не бачу застережень, чому ми не можемо піти на такий варіант. Тим більше, що мені здається, і вам, і мені буде незручно перед платниками податків, що ми зробимо, що ми знову будемо виділяти певну еліту, а не будемо робити такі спрощення для і наших українських підприємств, які з радістю скористаються цим.

Тому все по тексту, що стосується цих питань, якраз і виправлено, і підведено до того, щоби і інші платники змогли скористатися двома спрощеннями із чотирьох, і щоби прибрати ті переваги, які викликають більше корупції, а не спрощення процедур.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніна Петрівна.

Хто хоче взяти участь в обговоренні? Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую робочій групі. Напевно, найбільший по обсягу законопроект. У мене буквально одне питання щодо висновку комітету. Просто хотілось би зрозуміти, чому ми зменшуємо на другий, третій рік кількість операторів, максимальну кількість операторів. Якщо в нас там було в першому варіанті з 10 до 50, якщо не помиляюсь, то зараз 10 – 30.

І по-друге, чому ми вводимо це, до цього це було там тільки для економічних операцій спеціального спрощення і зараз, я так розумію, що ми й до всіх видів нашого оператора робимо таке обмеження.

КОВАЛЬЧУК О.В. Як було зазначено, для того, щоби забезпечити повноцінну роботу цього законопроекту, потрібно створювати умови для постмитного контролю. І те, що пропонується повна лібералізація для всіх учасників цього ринку або для їх більшості і відразу починати з того, щоби абсолютно всім бажаним надати таку можливість, не маючи бази для того, щоби працювати в налагодженому постмитному контролі, то це звучить як ну суперечливе ствердження або припущення того, хто пропонує альтернативний законопроект. Тому для того, щоби ми не зробили з вами помилок, для того, щоби не з'явилися можливості для якихось корупційних випадків, внаслідок того, що система працює недосконало, було запропоновано ось таке поступове входження в цей процес, тим більше, що ця практика є загальноєвропейською, я не знаю інших країн, які би лібералізували настільки цей процес, щоби кожен бажаний мав можливість працювати як авторизований оператор і, власне, якщо так трапиться, то ця ідея нівелює саму ідею створення авторизованих економічних операторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Да, Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Скажіть, будь ласка, що, на ваш погляд, означає тільки що сказане вами – кожен бажаний. Кожен бажаний, який відповідає критеріям, який пройде Ви маєте забезпечити цю прозорість. Якщо ви зараз вже маєте на увазі 10 підприємств, яким ви це надасте право, ну то тоді це... взагалі суперечить ідеї, яку ми намагаємось впроваджувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніна Петрівна, як ви знаєте, ми намагалися доопрацювати законопроект з урахуванням ваших правок і, незважаючи на те, що ви подали альтернативний законопроект, все ж таки більшість тих правок, які є сьогодні у висновку комітету, це ваші правки, і вони враховані.

ЮЖАНІНА Н.П. Я знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В тому числі... Давайте я завершу. В тому числі і правки, що стосуються кількості операторів. У нас нема нормативу щодо кількості операторів, у нас є норматив щодо кількості заяв, які є одночасно в роботі. Ми це замінили. Отже, кількість операторів може бути більше ніж та, яка встановлена у законі, оскільки у нас 30 плюс 20 днів, це на перевірку відповідності оператора вимогам, встановленим у законі, і відповідно потім, тобто протягом року може бути подано не 10, а 20, не 20, а 40, не 30, а 60, тобто і в залежності від того може комусь бути відмовлено раніше, одночасно визначено законом скільки повинно бути в роботі. Причому строки це такі досить конкретні, вони не можуть бути змінені.

ЮЖАНІНА Н.П. А щодо першочергового порядку виконання митних процедур, як ви пояснити? Як це буде відбуватися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, для нас це новий інститут, це новий інститут, ми так само, як і спільний транзит, його використовуємо у спільному режимі, тому і десять, розумієте. Тому що де ці смуги зараз, як ці смуги з'являться? Вони не можуть з'явитися без цього закону, розумієте, ми повинні прийняти закон, а потім хлопці повинні ці смуги виділити, розробити, заасфальтувати чи виділити якісь з тих, що є. Я особисто не можу вам сказати звідки вони з'являться, бо це робота виконавчої влади. Але те, що цей інститут потрібний і те, що ми повинні почати цей шлях, мені здається це беззаперечним і мені здається, що це є досить очевидним. Хто ще хоче висловитися?

ЮЖАНІНА Н.П. ...вносимо зміни в тій статті Митного кодексу щодо товарів, які підлягають першочерговому оформленню, це швидко портящие товари, це медичного призначення. Як ми з цим тепер будемо, якщо у нас будуть авторизовані економічні оператори, які ще першочерговіші, то хто тоді першочерговий у нас в кінці кінців? Не можна цю залишати перевагу, вона не реалізується або треба міняти половину Митного кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, хто серед економічних операторів першочерговий? Це, дійсно, питання, на яке напевно нам треба буде відповісти, коли ми будемо опрацювати цей законопроект після вже тестування цієї системи хоча б якогось. Але, ну, напевно, мені здається, що хоча б якогось початкового досвіду робити це прямо зараз, ну, це є дещо передчасним вдаватися в такі деталі. Да, будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Галина Васильченко. У мене до вас запитання-пропозиція. Можливо, якщо є стільки речей, яких потрібно ще доопрацювати, з'ясувати, ви самі кажете, що ми самі не знаємо ще, як воно в реаліях може працювати, можливо, доцільніше доопрацювати, продумати всі механізми, а тоді вже ставити на голосування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за запитання.

Я поясню, в чому річ. Дуже багато питань виникнуть тоді, коли ця система запрацює. Але для того, щоб вона запрацювала, а, до речі, це два законопроекти взаємопов'язані, і ми їх пов'язали один з одним, враховуючи перехресні норми, і пов'язали з Митним кодексом, так от для того, аби вона запрацювала, нам необхідно почати цей рух. Ми не передбачимо з вами сьогодні абсолютно всі нюанси, з якими ми зіткнемося по ходу. І це зрозуміло. Ви колись встановлювали програмне забезпечення на комп'ютер? Походу виникає така кількість питань, що жодна, навіть найкраща інструкція не містить всіх цих правил, які б могли би їх в повній мірі врегулювати ці відносно.

Тому ми говоримо про те, що у нас є рішення певне, це закон, два закони, які повністю погоджені з нашими європейськими партнерами. Правильно я кажу, Міністерство фінансів? Да. І що надасть нам можливість розпочати цей рух. І дасть Бог, через півроку, через рік ми внесемо вже зміни до того законодавства, яке приймемо сьогодні з урахуванням того досвіду, який ми напрацюємо.

Міністерство, я хочу, щоб прокоментували те, що я говорю. Може я якусь дурню говорю? Щоб виправити мене. Пан Москаленко, будь ласка.

МОСКАЛЕНКО О.П. Доброго дня. Дійсно, ці два законопроекти пов'язані, оскільки навіть процедура визнання і критерії авторизації доступу, вони стали однакові як для авторизованих економічних операторів, так і для тих підприємств, які будуть працювати в системі Це будуть одні підзаконні акти Кабінету Міністрів, якими буде регулюватися порядок проведення, методика проведення. Тобто нас чекає ще наперед велика кількість роботи для того, щоб цей інститут запровадити.

Так само Європейська комісія, вона підтримувала нас весь час під час розробки, вони будуть нам допомагати робити підзаконні акти, так само консультувати. Тому я в тому контексті, що ці законопроекти вони два абсолютно робочі, вони дозволяють запровадити механізм.

Стосовно операторів, чому ми починали з того, що ми зробили це все під егідою спочатку оператора, потім ми розглядаємо питання надати окремо спрощення. Це рекомендація чи керівництво Всесвітньої митної організації 2010 року. Вони країнам рекомендують, але не зобов'язують, проводити проекти, пілотні проекти. Тобто ми фактично зараз запускаємо, відпрацьовуємо всі процедури. І після цього ми будемо бачити, коли ми будемо готові надати ці всі спрощення кожному бізнесу, який дійсно пройде авторизацію. Тому я дякую за підтримку. І просив би їх прийняти для, рекомендувати для прийняття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Якщо нема більше бажаючих і в нас вже вичерпаний час на обговорення, я пропоную переходити до рішення.

Ставлю на голосування рішення Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики про проект Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо... А, sorry. Правильно, у нас два.

Тобто ставлю на голосування проект рішення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики щодо проекту Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів та проекту Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів номера 1048, 1048-1 в редакції, що вам роздана. Та рекомендувати Верховній Раді України проект Закон України про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів (реєстраційний номер 1048) прийняти за основу та в цілому як закон України з пропозиціями народних депутатів, членів комітету, та техніко-юридичними правками.

Хто – за, прошу підтримати. Проти? Утримався? Дякую. Двоє утримались. Рішення прийнято.

Хочу повернутися до того питання, яке ми перервали з вами. У зв'язку з тим, що нам був наданий проект закону все ж таки роздрукований новий, який внесений до Верховної Ради України, і поставити на голосування питання про рекомендацію Верховній Раді України прийняти за основу та в цілому проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій державного регулювання ринків фінансових послуг (номер 1062-2). Та доручити Олександр Дубінському доповідати цей закон на засіданні Верховної Ради.

Хто – за, прошу підтримати. Проти? Утримались? Двоє утримались. З техніко-юридичними правками. 1069-2. Все. Я все правильно сказав. Все, дякую.

Переходимо до найбільш цікавих питань на сьогоднішній день. Так, проекти законів підпунктів 9 і 10.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг (номер 1053) та альтернативний законопроект про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг (номер 1053-1). Це пункт 9.

І пункт 10: проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі та послуг (реєстраційний номер 1073).

Законопроекти пов'язані між собою. Законопроекти поділені на два у зв'язку з правилом, встановленим Податковим кодексом. Тому я пропоную обоготворити законопроекти разом, а потім визначитися по кожному окремо.

Передаю слово першому заступнику голови Ярославу Железняку, який очолює робочу групу з цих законопроектів. Дуже складних, до речі. Дякую, до речі, за роботу, проведена величезна робота. І про те, що в нас є альтернативний законопроект, власне кажучи, і обсяг.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую, пане голово. Я коротко представлю для присутніх про що ці законопроекти. Вони насправді пов'язані. І, якщо відверто говорити, то один без другого не будуть працювати.

Якщо ми говоримо про законопроект 1053. Я не буду повторювати назву, вона дуже довга, я думаю, що ви її до цього почули. То цей законопроект, який в певній мірі можна назвати революційним, він запроваджує новий вид РРО, а саме програмне РРО, тобто замість старої великої РРО у нас може бути можливість за допомогою різних пристроїв, в тому числі мобільного обладнання, використовувати її як касові апарати. І це, напевно, та революційна новела, яку запроваджує цей законопроект. Тобто у нас було дуже багато дискусій на робочій групі, було дуже багато дискусій і з Міністерством фінансів, і з податковою, і з експертами, як правильно прописати цей законопроект, тому що, ну, це певною мірою революція щодо реєстрації, щодо спрощення розрахунків, щодо принципів підходу до застосування РРО.

І дуже дякую народним депутатам, які внесли альтернативний законопроект 1053-1, який ми будемо просити підтримати, так як він враховує основні зміни.

Якщо говорити про 1053, то окрім запровадження електронного РРО, він також, або в принципі те, що називається електронний чек, він так же запроваджує механізм, основи для механізму кешбеку. Але всі ці новели, вони вже більш детально щодо кешбеку представлені в наступному законопроекті 1073, який згідно законодавства ми повинні були подавати окремо, це як зміна в Податковий кодекс.

Я хотів би наголосити на те, яка різниця є між 1053 і 1053-1. Це, по-перше, ми дослухались до прохань і зауважень, які були на робочій групі, і збільшили максимальний час роботи офлайн РРО до 168 годин, це тиждень. Тобто у нас підприємці будуть мати можливість, особливо на першому етапі, значно більше знаходитись офлайн, якщо система буде працювати не так добре, як ми хотіли б того.

По-друге, ми виправили багато помилок технічного характеру, які щодо термінів функціонування цих електронних РРО, сподіваємося, що нам не доведеться потім змінювати знову ж таки законодавство, що воно буде працювати.

Третя і дуже важлива новела, за якою нам, напевно, прийдеться додати і в назву 1053-1 та інших законодавчих актів. Ми внесли зміни в законодавство про захист прав споживача. Тобто у нас через те, що у нас були відсутні в першому варіанті ці зміни, то, отримуючи електронний чек, ви не могли, фактично, застосувати право повернення товару або інші норми, які стосуються захисту прав споживача. Ми в альтернативний законопроект вносимо ці зміни. І зараз у вас, фактично, як споживача не буде різниці, чи ви використовували електронний чек, чи ви використовуєте той звичайний чек, паперовий документ, який всі ми бачили, який через рік втрачає свою якість, і дуже часто це є проблемою у відносинах між продавцем і споживачем.

Далі дуже важливе уточнення, це щодо інформації в чеку ми зазначаємо код УКТЗЕД, але тільки для підакцизних товарів. Там були питання від Європейської бізнес асоціації, я сподіваюсь, що вони таким чином будуть враховані.

Далі ми повністю видаляємо обов'язок повідомляти про відсутність зв'язку між програмним РРО. Тобто якщо це у нас електронний механізм електронного обміну інформацією, то ми сподіваємося, що Податкова і так це буде бачити і для цього не треба перевантажувати наших підприємців, щоб вони додатково повідомляли.

І останнє, це теж була врахована пропозиція: асоціаціям, банкам та небанківським валютним установам дозволено зберігати другий екземпляр чеку при обміні, ну, фактично при обміні валют в електронному вигляді.

Тепер я хотів би звернути увагу на 1073, тобто зміни в Податковий кодекс. Окрім того, що він вносить зміни щодо термінів, які ми обов'язково повинні врахувати в Податковому кодексі, він впроваджує таку систему, як кешбек. Тобто ви як споживач, якщо вам надали нефіскалізований чек, можете зайти в ваш електронний кабінет, внести цей чек, і якщо в результаті камеральної перевірки у вас було виявлено, що цей чек був ...фіскалізований, то згідно законодавства, яке, сподіваюся, змінимо, ви отримаєте компенсацію у вигляді 100 відсотків вартості. Це система, напевно, викликала найбільш обговорень під час робочої групи. Дуже багато питань було щодо того, а чи буде ця система працювати, якщо взагалі ви не отримали як покупець свій фіскальний чек.

Ми там багато змін внесли в законодавство 1053. І є зміни до 1073. Щодо того, що в такому випадку, якщо у випадку невидачі чеку система кешбеку не застосовується і це не буде додатковим впливом, скажемо, недобросовісних споживачів на добросовісних підприємців.

Далі також я би хотів наголосити, чому саме важливо прийняти одночасно 20 законопроектів. Так як 1053 чисто технічно вносить зміни і розширює перелік осіб, які зобов'язані будуть застосовувати РРО, то 1073, тобто зміни в Податковий кодекс, відтерміновує ці певні положення, і тому ми знову ж таки більш ретельно і більш зважено підходимо до впровадження обов'язкової фіскалізації для всіх суб'єктів господарської діяльності, які до цього відносяться.

І останнє, я хотів би звернути увагу членів комітету на рішення щодо комітету щодо 1073. Там деякі технічні зміни. І дуже важлива зміна, що так як ця система нова і так як це, фактично, такий крок вперед для всієї нашої країни в питаннях фіскалізації використанні РРО, то ми хочемо змінити зобов'язання для Кабінету Міністрів України, щоб вони підготували всі свої нормативно-правові документи не протягом 6 місяців, а протягом 3 місяців, і у нас ще 3 місяці до вступу закону в дію. Буде можливість, в принципі, отримати розуміння, чи працює ця система для того, щоб ми через півроку не опинилися в ситуації, коли ми ввели додаткові зобов'язання, але система все ще не працює.

Тому, завершуючи свою доповідь, дякую ще раз Міністерству фінансів і податковій службі. Дякую всім членам комітету, які приймали участь в обговоренні. Дуже прошу підтримати 1053-1, так як він більш зважений і 1073 з пропозиціями і правками, які запропоновані вам в рішенні комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, обговорення. Хто хоче висловитися? Будь ласка.

_____. Добрий день... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за вашу думку. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я вас знаю давно і давайте дамо відповідь для того, щоб всі почули, про що ви зараз говорите. Я дуже уважно прошу всіх читати зараз проекти закону.

Скажіть, будь ласка, я в свій айфон можу... це буде у мене програмний реєстратор розрахункових операцій? Айфон мій, яким я користуюся. (Шум у залі) А? (Загальна дискусія)

Де це в тексті написано, що звичайний айфон, а не той планшет, який ви зараз запропонуєте як реєстратор, як програмний реєстратор розрахункових операцій, тобто ви мене примусите купити ще один планшет замість того телефону, що у мене є? Тому що, якщо це програмне забезпечення таке, як "Приват24" – зручна, захищена, швидка програма, яка може оброблювати велику кількість трансакцій – чи це передбачено в вашому законопроекті, що це програмне забезпечення, бо мій айфон не має цього серверу, який забезпечує збереження інформації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, це не його закон. Це наш закон.

ЮЖАНІНА Н.П. Ні. Перше питання. Тобто в проекті закону немає вказано, що це програмне забезпечення, який може встановлений бути фізичною особою-підприємцем на звичайний гаджет, яким він користується. І процедури, немає процедури, яка би забезпечила фіскалізацію всіх розрахункових операцій, які будуть відбуватися на гаджеті.

Всі ідеї, які виношувалися раніше, додаткова флешка в мій айфон, яка буде коштувати 50 гривень, і додаткові всі, планшети тим більше. Я читаю із проекту закону, саме так впливає. Це буде якийсь новий електронний планшет, тобто електронний такий інструмент замість залізних звичайних касових апаратів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за вашу...

ЮЖАНІНА Н.П. А тепер друге питання, підждіть, є друге питання. Я всі три питання і буду мовчати далі,

Що таке, якщо у нас, ми говоримо, що в нас фіскалізація всіх розрахункових операцій має відбуватися від мого гаджету до центрального серверу ДФС і фіксуватися там відразу. А тепер уявіть, що у вас тут ще вписано, що така інформація може зберігатися на сервері програмного реєстратора розрахункових операцій, якщо такий сервер входить до складу такого програмного реєстратора розрахункових операцій. Тобто є великі сети, у них тисячі касових апаратів зараз по всій Україні. У них буде оцей центральний сервер в центральному офісі в Києві, який буде якраз отим сервером посередником, який буде збирати всю інформацію, і єдиним, хто буде на зв'язку із сервером контролюючого органу.

Ви що, не знаєте, що зараз в касовому кожному апараті встановлюються окремі, на прохання платника податку, тонкощі для того, щоби пробивалася кожна десята операція, кожна п'ятдесята операція. Ви зараз покращуєте життя для можливих маніпуляцій тим, хто якраз зможе це робити уже на підставі закону. Зараз їм важко робити, бо це треба тисячу маніпуляцій зробити. А ви зробите одну.

І третє питання. Якщо ви говорите, що все, у нас є електронний чек і так далі. А для чого ж тоді за ненадрукування контрольної стрічки, в тому числі програмним реєстратором, підняли штраф з 5 до 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Я не говорю вже про всі інші штрафи. Штраф має бути один. Ми з вами говорили сто разів: хай він буде 500 розмірів вартості товару за невидачу фіскального чеку, а все решту треба прибрати. Отоді це той механізм. Але саме головне питання, перше – що це за електронні пристрої, які будуть працювати як оці наші фіскальні реєстратори, програмні реєстратори розрахункових операцій?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Железняк, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую, Ніна Петрівна, за питання. Воно теж звучало дуже часто і під час обговорення законопроекту в робочій групі і від експертів. Я хочу запевнити те, що зараз, якщо ви подивитесь на законопроект 1053, на визначення програмного реєстратора розрахункових операцій, то там буде зрозуміло, що і ваш iPhone, і напевне хтось з присутніх має там Android, і будь-який інший пристрій, насправді неважливо, який, на який можна завантажити це програмне забезпечення через App Store, через Google Play, через інші засоби, – воно буде працювати. То єсть насправді у вас не буде тут монополій окремого пристрою, яких ми, звичайно, побоюємося. Тобто будь-який девайс, на який можна буде завантажити це програмне забезпечення, він може використовуватися як РРО. В цьому, я так розумію, і була головна ідея законотворця.

Знову ж таки щодо зберігання інформації через центральний сервер чи через сервер, умовний сервер, який знаходиться на вашому девайсі, то знову ж таки напевне жоден зараз девайс, він містить як там мінімум декілька мегабайт пам'яті, яка буде достатня для його роботи в офлайн режимі. А під час онлайн режиму у нас є, передбачено зв'язок із сервером.

Тут хочу запевнити, що знову ж таки були побоювання щодо наявності посередника між користувачем програмного РРО і сервером контролюючого органу. Його не буде. Тобто це прямий зв'язок, який знову ж таки не монополізує. І по факту, якщо дуже-дуже просто, то я так розумію, податковий взагалі не буде різниці, як ви використовуєте, ну, який девайс ви використовуєте зараз. Тобто там нема монополій, ви можете використовувати будь-який девайс. Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. Будь ласка, де є визначення те, про що ви сказали, що це програмне забезпечення буде являтися програмним реєстратором?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, ще раз, це початок законопроекту 1053 щодо визначення "програмний реєстратор розрахункових операцій". "Це програмний, програмно-апаратний або програмно-технічний комплекс у вигляді технологічного рішення, у якому фіскальні функції реалізовані через фіскальний сервер контролюючого органу. І який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів, надання послуг, операцій з торгівлею валютними цінностями, готівкові та (або) реєстрації кількості проданих товарів, наданих послуг, операцій з приймання готівки для подальшого переказу".

Тобто ми не пишемо тут, який саме це повинен бути. І знову ж таки, ви можете будь-яку на будь-який пристрій, який може приймати цю програму, яку буде робити розробник. Я так розумію, що у нас і розробника одного теж монополію ми тут вона точно не передбачається, тобто це відкритий ринок і вільна конкуренція, ви вправі використовувати те програмне забезпечення, яке вам буде зручно для виконання своїх функцій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Андрій Журжій.

ЖУРЖІЙ А.В. У мене уточнює питання до розробників. Система знаходиться в офлайн, немає зв'язку...

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Так, і знову ж таки, було декілька пропозицій щодо нього, щодо цього питання. І той компромісний варіант, до якого дійшли, що у випадку офлайн режиму, а ми його передбачаємо, як от були пропозиції від члена комітету навіть розширити можливість знаходження в офлайн режимі протягом календарного дня, вам надається цей офлайн режим і певний діапазон, який ви можете використовувати і...

_____. Який це діапазон? (Не чути)

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Податкова ще. Податкова давайте відповідь щодо штрафів. Сергій Верланов. А то вам вже більше нема чого говорити, так про штрафи скажіть, будь ласка. Зараз депутати захищають ідею...

ВЕРЛАНОВ С.О. Перш за все, хочемо подякувати за розгляд цих законопроектів.

Ми, більше того, протестували за останні, ну, декілька місяців технічні можливості державної вже податкової служби стосовно можливості оброблення одночасно великої кількості чеків, ми з деякими великими платниками податків, які володіють дуже хорошими технологіями, проводили вночі тестові одночасні реєстрації за одну секунду. І ми з технічної точки зору готові до впровадження, до впровадження цієї такої глобальної цифровізації цього процесу. З другого боку, в нас діяв і діє експеримент по РРО, де ми вже, власне, спілкуємося з виробниками, розробниками як технологічних РРО так і різноманітних, і технологічних рішень, і програмно-апаратними, і програмно-технічними комплексами. Тому це для нас достатньо знайома тема і з точки технічного забезпечення ми не сумніваємося, що ми це зможемо зробити. Суму штрафів я колег попрошу додати.

_____. Доброго дня! Як було сказано, за незастосування реєстраторів розрахункових операцій як апаратних, так і програмних на сьогоднішній день штраф за перше порушення – це 1 гривня, за наступне вчинене порушення – це 100 відсотків вартості проданих з порушенням встановлених цим пунктом товарів. Оскільки ми

запроваджуємо механізм кешбек, як було описано, штраф за перше порушення – це 150 відсотків вартості проданих з порушенням, встановленим цим пунктом товарів, але не менше 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, 250 відсотків вартості проданих з порушенням, встановленим цим пунктом товарів, але не менше 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожне наступне вчинення порушення. Це найбільш основний фактично штраф за невикористання РРО. І ми, дійсно, розуміємо, що штрафи збільшуються, але будь-яке збільшення треба розуміти, що будь-яке збільшення штрафів можливо одночасно при розширенні можливостей використання РРО. Тобто раніше говорити про збільшення штрафів, коли у нас були лише апаратні РРО і не було фактично у підприємців, у суб'єктів господарювання вибору і свободи, і можливості дешевого інструменту для фіскалізації сьогодні цей інструмент з'являється, тому зрозуміло, що штрафи ми можемо дозволити собі збільшити, одночасно запроваджуючи елемент громадського контролю за видачею і за користуванням реєстраторів розрахункових операцій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ольга Белькова.

БЕЛЬКОВА О.В. Дякую, пане голову.

Я хотіла виступити з мотивів голосування свого, яке буде згодом. Я дякую робочій групі, це одне із найскладніших питань, дійсно.

Разом з тим, не мала часу ознайомитися з деталями, це питання буде зачіпати дуже багато підприємців, тому утримуюсь наразі саме через те, що не можу дати висновку щодо РРО (1073).

Разом з тим, висловлюю застереження щодо механізму кешбеку, тому що я вважаю ну що альтернативна пропозиція щодо лотереї є більш, скажімо так, прогресивною, на мій погляд, і що вона могла би мати більш позитивний вплив. Тим не менше, партія влади обирає механізм кешбеку, я... скажімо так, з цих мотивів я вважаю, що позитивні санкції, які надають можливість стимулювати споживання саме у тих, хто має на сьогодні касові апарати, будуть більш позитивно впливати на суспільство.

В процесі обговорення цього законопроекту я задавали питання, що буде з тими, хто не зможе отримати будь-якого фіскального чеку, тобто ті, хто взагалі не мають ніякого часу на сьогодні. Відповідь від розробників механізму мене особисто не задовольнила, тому що я з'ясувала, що вони не зможуть ніяким чином отримати кешбек. Тобто ми відкриваємо ящик Пандори для неконкурентної поведінки можливою. Я поки що не знаю, чи буде це в реаліях, чи ні, разом з тим, ми не прикриваємо, скажімо так, ту чорну діру, яка сьогодні взагалі не має жодних РРО: чи то касових, чи програмних, чи старих, чи нових, чи будь-яких. Тому виходячи з цього, з цієї філософії, я не буду підтримувати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви недооцінюєте себе, ви ж розібралися. (Шум у залі) Бачите. Будь ласка.

НИКОЛАЄНКО А.І. Підтримую Ольгу. Не тільки тому, що ми є колегами по фракції, а ще й тому, що декілька моментів, які прозвучали. Ну мало сказали про те, що у податкової з'являється ще один механізм перевірок, і добре, що прозвучала Південна Корея. Я 6 років прожив в Південній Кореї і трошки розумію, як відрізняються, і пропрацював, як відрізняється психологія південнокорейського громадянина і його законослухняність і як працює там податкова, і що там податківці не їздять і не живуть в таких будинках і не їздять на таких автомобілях, як в Україні. У них два президенти в тюрмі через саме хабарі. Тому, коли у нас почнуться ці процедури, то можна казати, що тоді всю Україну, всіх українців можна перетворити в контролерів, продавців, яких і так у нас, на превеликий жаль, мало. Зараз мало підприємців. Це перше.

Друге. Дійсно, перетворити всю країну на контролерів і жандармів – це, мабуть, не самий кращий чисто психологічний підхід, ніж зробити їх мотивованих і дати можливість їм щось виграти, про що казала вже Ольга. Тому що окрім Кореї і інших країн таких немає по кешбеку, а там де застосовувались лотереї, саме в Європі, ми бачимо приклади.

І головне. Коли я задав питання представнику податкової. Ви кажете, що от ви введете кешбек і у вас буде менше перевірок, будуть камеральні перевірки. А тому що зараз за заявою хто завгодно може написати, ми виходимо і кошмаримо, там хтось виходить і кошмарить, да. Я сказав, так ми цю норму скасовуємо в цьому законопроекті, що можна просто за заявою вийти? Відповідь була: ні, не скасовуємо. Тобто ми просто додаємо можливості податкової ще й таким чином перевіряти. А враховуючи рівень обурення часто населення рівнем обслуговування, ми можемо перетворити в те, що нам потрібно нові податкові органи, нові перевіряльщики, і при цьому прориву якогось якісного не відбувається.

Тому сама ідея розрахункового програмного забезпечення чудова. Її треба втілювати. Але паралельно запускати таку, скажімо так, дуже, на мій погляд, дискримінаційну історію про кешбек, коли недосконалість або якісь програмні збої можуть призвести до збурення людей чи він щось написав, не найшов, не отримав відповідь. Тільки він написав єдиний цей кабінет свій і не отримав назад кошти, вже він вважає, що держава йому щось винна. Ну, давайте будемо реально. От людина написала, і будуть потім звернення, все, податкова не працює, держава не працює, мене обманули на базарі. От ми зробимо вал просто звернень громадян на податкову чи зробимо 10 тисяч податкових податківців, які матимуть це обслуговувати все?

..... (Не чути) ...поэтому я думаю, что это будет Исправляя эту ситуацию, по поводу коррупции, законопроект наоборот уничтожает коррупцию. Какой смысл..... забираем..... налоговиков, если он должен ответить на электронные заявки, если он взятку, то что же он тогда ответит? Что я вообще не ходил на или что? То есть поэтому покупатель тут же... (Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас регламент, у нас регламент.

..... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте додержуватись регламенту. У нас вже закінчилось 20 хвилин на обговорення цих двох законопроектів.

Олег да, буквально 30 секунд.

..... Одна хвилина. не помилися, частина Ми з вами доопрацьовували цей проект так... (Не чути) всі відповіді... (Не чути) відпрацьований... (Не чути) американська..... європейська... (Не чути) Всі ці відповіді вже за два роки вже є. Чому ми? Є аналітична довідка на весь , де проаналізовано, чому провалилася у більшості країн світу. Вона не спрацювала, вона півроку працює, більше Чому буде менше корупції? Тому що громадський контроль, це вже зазначив... (Не чути)

Що буде, якщо немає? Лишається та сама процедура, яка вихідна, але не буде вже і має стимул заяв, тому що звичайно, перевірка і не буде визначено цього порушника.

Тому вважаємо проект позитивним...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я хочу звернути увагу на те, що у нас вже контролюючий орган контролює, вже виходить на точки і вже штрафусь, і обилечиває підприємців по певній таксі на місяць, аби не приходити... косовики, аби не приходити на певні точки. Це в цих регіонах, до яких ще нове керівництво податкової не дібралося. А ми бажимо, щоб вони це зробили якнайшвидше. Ніна Петрівна, завершення давайте обговорення.

ЮЖАНІНА Н.П. Я вас просто призиваю до того, щоб ви уважно прочитали цей проект закону. Всі звичайні підприємці просто будуть нас згадувати дуже довго і недобрим словом. Я тільки що зачитала вам штраф. Якщо контрольну стрічку не надруковано або не створено в електронній формі, або виявлено спотворення даних при проведенні розрахункової операції, штраф підняли до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Скажіть, будь ласка, якщо ви говорите, що я можу користуватися гаджетом, я можу виконати ці всі вимоги?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це ж автоматично робиться.

ЮЖАНІНА Н.П. Це ж все буде автоматично на сервері Державної фіскальної служби. Чому ж ви тоді не написали, що це за виключенням програмного РРО у вигляді смартфона чи ще чогось? Чому ви це не зробили? Чому такі пункти залишилися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за пояснення.

Я дійсно, ну, так склалася доля, що... Я вже хочу завершувати наше обговорення. Протягом цього періоду часу, півроку, зустрічався з великою кількістю бізнесменів різних, об'єднаних в асоціації, не об'єднаних в асоціації, на місцях бізнесменів в регіонах, в різних галузях, перше питання: створіть рівні умови, перше питання: дайте можливість працювати легально, дайте можливість працювати "по-білому". Бо, якщо я захожу на ринок де всі працюють через єдиний податок, великий бізнес, я не можу сам працювати інакше ніж через інструмент приватних підприємців. Якщо друкують ліві чеки підробні, я не можу не друкувати також ліві чеки, оскільки я втрачаю конкурентну перевагу. Я, мій бізнес стає менш прибутковий ніж конкурента, і він мене рано чи пізно, але він залишиться, а я їду. Тому ми вимушені це робити, тому що так ситуація склалася.

І ще одне, я не хотів це говорити, але от особисто для мене, тут немає камер, це питання, ну, таке, воно особисте дуже. Бо 73 відсотки людей проголосували не за нас і не за Зеленського, а вони проголосували за те, щоб та епоха брехні, яка була не тільки 5 років, а й до цього і до цього ще, вона закінчилася. А ця епоха брехні, вона ж не тільки в державі, вона і в крупному бізнесі, який, використовуючи єдиний податок, ухиляється від оподаткування. І ми не говоримо про тисячі і тисячі підприємців дрібних, які щодня працюють, забезпечуючи свої сім'ї. Нічого нема про те, щоби якимось чином погіршити їх становище, навпаки, ми всіляко їх будемо підтримувати. Але використовувати інструмент єдиного податку в магазині на Хрещатику, реалізуючи телефон, ну це ж аморально. Ну це ж аморально, це ж за межами, ну як, це те ж саме, що робила влада, коли грабувала і, скажімо так м'яко, неефективно використовувала кошти. Я знову ж так повторюсь, я не хотів про це говорити, але мені здається, що це дуже важливо і я просто висловив своє відношення. Отже, обговорення завершено, переходимо до голосування.

Перше. Прошу проголосувати за... Прошу проголосувати рекомендації комітету про, рекомендації комітету Верховній Раді про ухвалення законопроекту за основу та в цілому номер 1053-1 про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстрації розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг.

Хто – за, прошу підтримати. Хто – проти? Утримався? 4 – утримались.

Рішення прийнято. *(Оплески)* Дякую.

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг (реєстраційний номер 1073) з урахуванням рекомендацій комітету.

Хто – за? Хто – проти? Один – проти. Утримався? Двоє утримались. Рішення прийнято.

Дякую. Ми сьогодні з вами плідно попрацювали. На завершення я хочу, щоб не розходилися, ще декілька організаційних питань у нас є. Ще два законопроекти з визначених Президентом невідкладними, і ми вимушені будемо з вами зібратися в понеділок або у вівторок. Ми не знаємо ще, коли ми зберемося, але ми просимо від Міністерства фінансів в понеділок зранку надати нам фахівців. Це законопроект по єдиному рахунку, який ми повинні з вами довести до пуття, бо від комітету пролунала, як мені здалося, слухна пропозиція про те, що відкриття єдиного рахунку і сплата на нього грошей повинна мати якісь наслідки для платника податків у вигляді того, що його податкове зобов'язання повинно вважатися погашеними. Але, з іншого боку, слухна пропозиція від Міністерства фінансів (чи контраргумент) про те, що визначити, який саме податок по погашенню і повинен платник податків.

Я прошу вас зібратися і знайти ту "золоту" середину, той баланс, який ми всі дружньо, я маю думку таку, підтримаємо.

І ще одне. Я хочу звернути увагу, пропозиції щодо роботи в підкомітетах. Будь ласка, я декілька пропозицій отримав. Відповідно до Закону "Про комітети Верховної Ради України" в підкомітеті повинно працювати три людини. Хто визначив себе головою чи просто хоче прийняти участь – будь ласка, нам треба розуміти ту спеціалізацію, яку ви хочете... якою ви хочете займатися, бо якщо не хочете, то це теж позиція, скажіть: "Я не хочу нічим займатися". І тоді ми просто будемо запрошувати вас на засідання. Але я переконаний, що всім буде краще, аби... якщо ми з вами визначимося і будемо доповідати законопроекти так, як ми сьогодні доповідали. Дякуємо доповідачам всім. На цьому дякую. Засідання завершено.